"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje $2.00
Kanadoje ir Lietuvoje $3.00
Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir Lietuvoje $1.50
Amerikoje $1.25
Apskelbimų kainų klauskit laišku.
Kreipianties su kokiais nors reikalais adresuokite:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.

Represents over 9,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England and about 1,000,000 in the United States.
THE BEST ADVERTISING MEDIUM.
Advertising rates on application.
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 46 Telephone: So. Boston 506-M.
SO. BOSTON, MASS., LAPKRIČIO-NOVEMBER 15, 1922 M.
"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.
Telephone: So. Boston 506-M. Metai XVII

Smarkus žemės drebėjimas pietų Amerikoj.

PACIFIKO DUGNE IŠRAUTA DIDELĖ SKYLĖ.

Vanduo čiulpiamas į vidų sukėlė baisų sumišimą ant jurių.

Chile respublikoj, pietų Amerikoj, buvo smarkus žemės drebėjimas, paskui jurių banga užliejo 1,200 mylių pakraštį, nunešdama nuo pamatų daug triobų. Vollenaro miestas tapo beveik visas sunaikintas. Žmonių žuvo nemažiau kaip 1,000, ir keliolika tukstančių paliko be pastogės.

Spėjama, kad laike žemės drebėjimo Chile pakrašty truko jurių dugnas, nes staiga visu pakraščiu vanduo buvo sučiulptas į žemę. Tuomet vanduo griudamas iš toliaus į nusekusią vietą, išsiliejo toli ant sausžemio ir pridarė labai daug blėdies. Daug laivų uostuose buvo sudaužyta, o kiti buvo išnešti ant sausžemio, ir tenai paliko.

Valdžia rupinasi benamiais.

RADO ŽMOGAUS GALVĄ

Ant Staten Island'o, netoli New Yorko, žmogus, kapodamas miške malkas, rado žmogaus galvą. Akys buvo išdurtos ir dantis ištraukti. Ties ta vieta, kur gulėjo galva, ant medžio buvo padarytas kryžius.

Atradimas šitos galvos padaro jau ketvirtą sumėsinėtą žmogų, atrastą New Yorko apielinkėse vieno mėnesio bėgiu.

Andai buvo atrastas upėj plaukiantis žmogaus kunas be galvos.

Spalių 1 d. netoli zoologiškojo sodo Bronxe buvo atrasta žmogaus galva suvyniota italų laikraštin.

Keliom dienom praslinkus, už kokios pusės mylios nuo tos vietos buvo atrastas žmogaus liemuo suvyniotas klijonkon.

Spalių 10 d. tuščiam kieme buvo atrasta žmogaus ranka ir koja.

Beveik tuo pačiu laiku Brooklyne atrasta didelės moteriškės dvi kojas ir vieną ranką. Visa tai buvo apvyniota laikraščiais ir klijonka.

Policija daro tardymą, bet kol kas negali nieko susekti.

$8,055,075 BAUSMĖS.

Mississippi valstijoj vyriausis teismas uždėjo kelioms apdraudos kompanijoms $8,055,075 pabaudos už tai, kad jos buvo slapta susidėjusios į trustą ir nustatydamos kainas baisiai plėšdavo žmones.

1,000,000 BAČKŲ ALIEJAUS DEGA.

Mouston, Tex. — Netoli nuo čia užsidegė 1,000,000 bačkų aliejaus, kuris priklauso Gulf Production kompanijai. Liepsnos ir dumai matyt už kelių mylių.

ŽUDO VYRUS, KAD GAVUS JŲ MOTERIS.

Šiomis dienomis sugrįžo iš Ecuadoro respublikos (pietų Amerikoj) baltimorietis prof. B. F. Wallis, kuris per du metu tyrinėjo tenai žemės sluogsnius. Jisai parsivežė su savim daug nuodingų vilsnų (vilyčių) ir kitokių įrankių, kuriuos laukiniai indijonai tenai da tebevartoja savitarpinėse kovose. Prie to jisai pasakojo įdomių dalykų apie tų laukinių gyvenimą. Pas juos esą mažiau moterų, negu vyrų, todel kada indijonas nori gaut sau moterį, tai jis prisitaikęs kur nors užmuša kitą indijoną ir pasiima jo moterį. Prie šitos mados jie esą taip jau pripratę, kad niekas to neskaito prasižengimu ir užmuštojo moteris eina su užmušėju be jokio pasipriešinimo.

Pinigų pas juos nėra ir prekybą jie veda mainydami vieną daiktą ant kito.

"IŠRADĖJAS" TURI UŽMOKĖT $40,000, ARBA SĖST BELANGĖN.

Mineolos miestely, netoli New Yorko, tulas Louis Enright pasiskelbė išradęs tokią mašiną, kuri iš durpių padaro gazoliną po du centu už galioną. Toks išradimas žadėjo milžiniško pelno, nes gazolinas parsiduoda apie 25 centai už galioną. Taigi Enright suorganizavo kompaniją ir pradėjo pardavinėti jos šėrus žmonėms. Už tuos šėrus jis surinko $40,000.00.

Bet iš jo mašinos gazolinas nėjo ir jis atsidurė teisman už apgaudinėjimą žmonių. Bet Enright prie apgavystės nenorėjo prisipažinti, ir kad įtikinus prisaikintųjų suolą, kad jis nėra apgavikas, atgabeno teisman savo mašiną, prikimšo durpių, pradėjo sukt, ir iš kito galo ėmė varvėti gazolinas.

Išrodė, kad ištiesų mašina gera ir kad jos išradėjas bus išteisintas. Bet tarp prisaikintųjų teisėjų buta vieno mechaniko. Jis pradėjo tą mašiną egzaminuoti, ir pasirodė, kad joje yra paslėptas rezervuaras, kuris buvo iškalno gazolinu pripildytas.

Pasirodė, kad tas "išradėjas" netik žmones apgaudinėjo, bet ir teismą norėjo apgauti. Už šitokį suktumą teismas nusprendė, kad Enright sugrąžintų apgautiems žmonėms $40,000.00, arba eitų kalėjiman.

Jis apsiėmė užmokėti pinigus.

TRAUKINYS SUDAUŽĖ AUTOMOBILIŲ.

Alton, N. H. — Pereitą nedėldienį traukinys čia sudaužė automobilių, kuris važiavo skersai geležinkelį. Automobiliuje buvo užmuštas tėvas ir jo 6 mėnesių mergaitė. Motina išliko gyva.

HERRINO BYLA JAU PRASIDĖJO.

Marion, Ill. — Pereitą sąvaitę čia jau prasidėjo byla del Herrino skerdynės, kurioje buvo užmušta keliatas streikuojančių angliakasių ir keliolika streiklaužių. Į teismą buvo atvesta 46 kaltinamųjų, bet 41 jų paleista. Likusiems renkamas prisaikintųjų suolas.

ORLAIVIS NUPUOLĖ VANDENIN.

Pereitą nedėldienį ties New Yorko miestu lakstė orlavis. Jis visaip vartėsi ore, o žmonės žiurėje iš apačios ir plojo rankomis. Bet sykį besiversdamas jis šovė žemyn ir stačia galva pasinėrė į jures. Lakunai buvo išgelbėti, o orlaivis nuskendo.

ŽUVO 80 ANGLIAKASIŲ.

Pereitam "Keleivio" numery buvo rašyta, kad netoli Spangler, Pa., anglių kasykloj ištiko ekspliozija ir užbėrė apie 100 darbininkų. Dabar pranešama, kad išviso toj nelaimėj buvo užmušta 80 mainerių.

APIPLĖŠĖ PIENIŲ.

Springfield, Mass., tris ginkluoti banditai užpuolė ant tilto pienių ir štai ką jie jam padarė: sumušė revolverių rankenomis, atėmė pinigus, įmetė du kartu į upę, užkimšo burną, surišo užpaly rankas, atvarė ant gelžkelio stoties, parmušė ir, palikę gulintį be žado, pabėgo.

DEMONSTRACIJA PRIEŠ HARDINGĄ.

Pereitoj subatoj į Washingtoną iš New Yorko, Baltimorės ir Philadelphijos suvažiavo daug žmonių, kurie su muzika ir plakatais įtaisė ties Baltais Rumais demonstraciją prieš prezidentą Hardingą ir įteikė jam reikalavimą, kad jis paleistų politinius kalinius, kurie sėdi federaliuose kalėjimuose da nuo karės meto.

PAVOGĖ UŽ $33,000 DEGTINĖS.

Albany mieste iš uždaryto saliuno pavogta 16 bačkų tikros senoviškos degtinės, kurios vertė apskaitoma į $33,000. Kuomet vagis pradėjo ristі tas bačkas laukan ir krauti jas į troką, aplinkui susirinko didelė minia žmonių, bet visi manė, kad tai valdžios agentai. Dabar blaivybės valdininkai laksto ir jieško vagilių.

MOTERIS, KURI NUODIJO SAVO VYRUS IR VAIKUS.

Chicagoj policija dabar areštavo dvi lenkes, viena vadinasi Tillie Klimek, kita Nellie Kulik. Abidvi yra tamsios ir dievobaimingos katalikės.

Tillie Klimek tapo suimta del kėsinimosi nunuodyt dabartinį savo vyrą. Jos gi kaiminka Kulik suimta delto, kad ji padėjo jai nuodus sutaisyt.

Kaip policija dabar sužinojo, Klimekienė turėjo jau kelis vyrus ir 15 vaikų, ir beveik visi jie nunuodyti.

Anglija ruošiasi prie karės.

LAIVYNAS JAU GATAVAS Į MUŠĮ.

Ir tuo pačiu laiku diplomatai važiuoja taikos konferencijon.

Pareikalavus turkams, kad aliantai pasitrauktų iš Konstantinopolio, Anglija pradėjo ruoštis prie karės. Jos laivynas Vidužemių jurėse jau mobilizuotas ir stovi pasirengęs į mušį. Jis yra sukoncentruotas Dardanelių apielinkėj.

Londone Anglijos ministeriai nuolatos laiko konferencijas ir daro slaptus planus. Spauda kaltina francuzus, kad jie neremią Anglijos ir todel turkai pasidarę tokie drąsus. Londono "Times" sako, kad padėtis šiandien daug pavojingesnė, negu 1914 metais, prieš didžiąją karę.

Vienok tuo pačiu laiku ir Anglija ir jos nėva draugės Francija su Italija rengiasi Lauzanos konferencijon, kur bus vedamos taikos derybos tarp turkų ir graikų. Turkų delegatai jau atvažiavo tenai. Tik šitie turkai jau nebetokie, kaip 1918 metų sultono atstovai, kurie su nusižeminimu prašė aliantų susimylėjimo, nes jie buvo sumušti. Dabartiniai turkai eina konferencijon sumušę savo priešą ir jaučiasi pergalėtojais. Jie pilni pasididžiavimo ir pasiputimo. Susikalbėti su jais aliantams bus nelengva, o juo labiau, kad jų tarpe nėra vienybės — francuzai nekenčia anglų, o anglai francuzų.

Ton konferencijon bus pakviesta ir Rusija, bet tik tuomet, kai bus svarstomas Dardanelių klausimas, kuris paliečia Rusiją.

ŽUVO 200 KINIEČIŲ.

Iš Sangchajaus pranešama, kad netoli nuo tenai ant jurių užsidegė laivas "Ta Šing", kuriuo važiavo 200 žmonių, ir visi žuvo.

TURKAI PAKORĖ SULTONO GENEROLĄ.

Turkų nacionalistai pakorė 8 buvusius sultono valdininkus, tų tarpe Konstantinopolio komendantą gen. Emin Pašą, buvusį karės tribunolo narį pulk. Fettah Bejų ir buvusį justicijos ministerį Ali Rušidą.

Likusieji sultono valdininkai dabar bėga iš Turkijos, taip kaip po revoliucijos iš Rusijos bėgo caro činovninkai.

JAPONAI NEGALI BUT AMERIKOS PILIEČIAIS.

Vyriausis Suvienytų Valstijų teismas Washingtone nusprendė šį panedėlį, kad japonas negali išsiimti pilietiškas popieras ir tapti šios šalies piliečiu. Manoma, kad šitas nuosprendis sukels daug triukšmo diplomatijoj, nes juo pažeminama japonų tauta ir užgaunama valstybės unaras.

MASKVA NUSIGANDO FAŠIZMO.

Komunistų Internacionalas susirupinęs galvoja, kas reikia daryt, kad sustabdžius fašizmą, kuris iš Italijos pasiekė jau Vokietiją, Lenkiją, Rumuniją, Vengriją, Čeko-Slovakiją ir plečiasi vis toliau.

Bolševikų organas "Pravda" sako, kad fašistų judėjimas darosi tarptautinis ir virsta pavojinga politinė ir ekonominė jėga. "Pravda" ragina komunistus organizuoti prieš fašistus frontą ir fortifikuoti savo pozicijas.

PENKIESE NUŽUDĖ 108 ŽMONES.

Šiomis dienomis Maskvoje areštuota 5 banditai, kurie prisipažino nužudę vienų metų tarpe 108 žmones. Visos piktadarystės buvo atliktos plėšimo tikslais. Vienoj vietoj razbaininkai užpuolė krikštynas ir užmušė tenai 18 žmonių. Kitoj vietoj jie išskerdė visą šeimyną iš 8 žmonių. Užpuolimuose jie visuomet iššaudydavo visus žmones, kad neliktų liudininkų.

KYNUOSE SIAUČIA 10,000 RAZBAININKŲ.

Honano provincijoj Kynuose labai įsigalėjo razbainnkų gauja, kuri dabartiniu laiku turinti apie 10,000 narų. Jie pasižymi daugiausia tuo, kad pagauna svetimtaučių misionierius ir paskui reikalauja brangaus išpirkimo.

Pereitą sąvaitę jie sumušė valdžios kariumenę, kuri buvo prieš juos nusiųsta. Jie turi dabar savo rankose visą plotą tarp Pekino ir Hankau. Susisiekimas gelžkeliu tarp tų dviejų miestų pertrauktas. Dabar valdžia išsiuntė prieš juos da dvi brigadas pėstininkų.

EKSPLIOZIJA SUŽEIDĖ 12 ŽMONIŲ.

Ant Huntington ave., Bostone, šį paned. ekspliodavo tanka Prest-O-Lite gazo, ir ekspliozija buvo tokia smarki, kad sudrebėjo visas Back Bay distriktas. Buvo sužeista 12 žmonių ir išbirėjo daug langų.

SULTONO PAČIOS MELDŽIASI.

Paskelbus turkų nacionalistams, kad sultono sostas panaikinamas, jo dvare užviešpatavo didelis nusiminimas. Ypač susirupino jo pačios, kurių jis turi pilną heremą. Jos kartu su vyriausiuoju kunigu dabar karštai meldžiasi, kad Allachas išgelbėtų jų valdoną.

40 ŽMONIŲ GĖRĖ APRIETOS KARVĖS PIENĄ.

Goldsboro, N. C. — Tulas laikas atgal pasiutęs šuo čia apriejo karvę. Žmonės nekreipė į tai domės ir karvė dabar pasiuto. Valdžia liepė ją užmušti, ir 40 žmonių, kurie gėrė jos pieną, atiduota gydymui.

Keičia ateivystės įstatymą.

ŽVĖRIŠKAS UŽPUOLIMAS.

So. Bostone šio panedėlio naktį buvo užpulta ir žvėriškai sumušta Peterso šeimyna, kuri gyvena po No. 47 Woodward st. Užpuolimas įvyko vidurnakty, kada visi miegojo. Peterso vaikas pirmutinis pabudo išgirdęs namie kaž keno žingsnius ir atsikėlęs nuėjo pažiurėti, kas vaikščioja. Razbaininkai tuojaus davė jam į galvą ir parmušė. Triukšmui pasidarius, pabudo pats Peters ir atsikėlė žiurėti, kas pasidarė. Razbaininkai sučiupo jį virtuvėj ir parmušę pradėjo spardyt. Jie sulaužė jam visus šonkaulius kairiam šone. Kada Peters neteko sąmonės, užpuolikai pasigavo jo 20 metų dukterį vienais marškiniais ir pradėjo ją atakuoti. Besigindama mergina nuvirto laiptais žemyn ir nusilaužė kaklo kaulą. Paskui užpuolikai pabėgo.

TURI SUGRĄŽINT UNIJAI $177,000.

Teismas Detroite pripažino, kad buvęs gelžkeliečių brolijos pirmininkas Barker turi sugrąžint tai unijai $177,000 pinigų ir turi duoti pilną atskaitą už likusius $40,000, kuriuos jis sakosi išleidęs organizacijos tikslams.

2 ŽMONĖS MIRĖ NUO MUNŠAINO.

Lynn, Mass. pereitą nedėldienį mirė nuo munšaino viena moteris ir vienas vyras, o šeši kiti sunkiai apsirgo ir dabar guli ligonbutyje.

Po Lynną dabar eina kalbos, kad pereitos pėtnyčios ar subatos naktį tenai atėjo iš Maine'o botas su alkoholium ir sustojęs už miesto netoli pakraščio iškėlė savo tavorą ant kranto, o tenai šmugelninkai susikrovė jį į automobilius ir nusivežė namo. Subatoj jau pilnas miestas buvęs degtinės ir ji taip atpigusi, kad paintė buvo siuloma po $1.00. Sakoma, kad nuo šitos "importuotos" degtinės žmonės ir pradėjo sirgti.

PLĖŠIKAS PERŠOVĖ KRAUTUVNINKĄ.

Somerville, Mass. Pereito nedėldienio vakarą jaunas vaikėzas inėjo fruktų krautuvėn ir išsitraukęs revolverį pareikalavo, kad savininkas parodytų, kur jo pinigai stovi. Kada savininkas jam parodė stalčius, banditas šovė ir sunkiai savin. sužeidė. Bet paleidęs šuvį, matyt, ir pats persigando, nes pagriebė iš stalčiaus tik $11, palikdamas da apie $130, ir pabėgo. Iš lauko stovėjo du jo sėbrai, kurie išgirdę šuvį taippat persigando ir pabėgo.

Peršautas krautuvės savininkas Ancoshian turbut mirs, nes kulipka įlindo jam į šoną.

NORI ATIDARYT AMERIKOS DURIS IŠ NAUJO.

Darbai pradeda eiti geriau ir kapitalistams reikia pigių darbininkų.

"Geri laikai" Amerikoj vėl pradeda grįžti. Fabrikai ir kasyklos pradeda dirbti pilną laiką ir kapitalistai jaučia darbininkų stoką.

O kadangi Amerikos valdžia tarnauja kapitalistų reikalams, tai Washingtone jau kilo sumanymas pakeisti dabar esantį imigracijos įstatymą, taip, kad iš Europos galėtų įvažiuoti čionai daugiau darbininkų.

Iždo sekretorius Mellon šitą sumanymą užgyrė ir nėra abejonės, kad Amerikos duris vėl bus atidarytos Europos ateiviams. Tik ponas Mellon, kaipo praktiškas kapitalistas, pataria įvesti prie imigracijos kokių nors pasirinkimo priemonių, taip kad butų įleidžiami tik sveiki ir stiprus darbininkai, naudingi išnaudojimui, o kitokios rųšies ateiviai neįleidžiami.

Jo manymu, kada atsidarys Amerikos durįs ir privažiuos pigių darbininkų, tai ir visas gyvenimas Amerikoj turės atpigti. Dabar daiktai esą brangųs delto, kad darbininkai brangųs.

PANAIKINS KAPITALISTŲ TEISMĄ.

Kansas valstijoj buvo taip vadinamas "pramonės teismas", kas ištiesų buvo kapitalistų teismas. Ir buvo išleistas įstatymas, kad darbininkai neturi teisės streikuoti, pakol tas teismas neduos jiems leidimo. Visa tai įvedė kapitalistų bernas gubernatorius Allen. Bet dabartiniuose rinkimuose žmonės užtai jį sumušė, o išrinko Davisą, kuris pasižadėjo tą teismą panaikinti. Ir Davis dabar sako, kad kaip tik jis užims gubernatoriaus ofisą, tuojaus pasirupins tą teismą ir jo įstatymą panaikinti.

APIPLĖŠĖ REPUBLIKONŲ BUKLĘ.

Chicagoj tapo apiplėštas republikonų partijos ofisas ant 30-tos wardos. Ofise buvo apie 20 žmonių, kuomet inėjo revolverius atkišę 3 banditai, liepė visiems pakelti rankas, iškraustė visiems kišenius ir surinkę $1,740 pabėgo automobiliuje.

TARP RUSIJOS IR LENKIJOS PERTRAUKTA SANTIKIAI.

Iš Berlino atėjo žinių, kad tarp Varšuvos ir Maskvos likos pertraukti visi diplomatiniai santikiai ir abidvi šalįs atšaukė savo atstovus. Nesutikimai, rodos, kilo delto, kad Lenkija atsisakė pripažinti bolševikų atstovą Obelenskį kaipo tikrą ambasadorių.

APŽVALGA

RUBLIAI KAIPO POLITINIS ARGUMENTAS.

Kovodami prieš darbininkus, Anglijos torai (atžagareiviai) sugalvojo gudrų argumentą. Jie prisiperka rusiškų rublių ir, dalindami juos mitinguose už dyką, sako minioms:

"Šitas šlamštas, kurį mes čia jums dalijame, kitą syk buvo tikras pinigas Rusijoj. Tai buvo da tuomet, kada Rusiją valdė caras. Bet atėjo tenai bolševizmas — ir rubliai virto beverte popiera.

"Dabar Anglijoj ateina rinkimai. Jei jųs balsuosite už darbininkų atstovus, tai gausite tokį pat bolševizmą ir geri jusų pinigai pavirs tokia pat popiera, kaip šitie rubliai."

Ir labai galimas daiktas, kad šito "trikso" pagalba Anglijos reakcininkai laimės rinkimus į parliamentą.

Žinoma, susipratusių darbininkų tas neįtikins. Jie žino, kad pinigai nupuolė ne vien tik bolševikiškoj Rusijoj, bet ir bajoriškoj Lenkijoj, ir Austrijoj, ir Vokietijoj prie to jau eina, nors bolševizmo tenai nebuvo ir nėra. Reiškia, pinigų nupuolimo priežastis negali but vien tik bolševizme. Antras dalykas, darbininkų laimėjimas rinkimuose nereiškia juk bolševizmo. Taigi susipratusių darbininkų Anglijos torai rusiškais rubliais neapgaus.

Bet bėda tame, kad ir Anglijoj ne visi da susipratę. Anglija tebėra da prisigėrus senovės raugo ir mano, kad aristokratija turi vadovauti. Griuvus dabar koalicinei Lloyd George'o valdžiai, Bonar Law sudarė naują ministerių kabinetą, į kurį inėjo du kunigaikščiu, trįs markyzai, keturi erlai, trįs viskauntai ir keliatas kitų didžiunų.

Darbininkų kandidatai į parliamentą išjuokia šitą didžponių kompaniją, bet Anglijos didžiuma darbininkų vis da garbina lordo vardą. Ir tai didžiumai rusiški rubliai išrodo labai svarbus argumentas.

TIK AMERIKIEČIAI GALĮ PALAIKYT LITO KURSĄ.

Kl. Jurgelionis "Naujienose" svarsto naują Lietuvos pinigų ateitį: kaip bus su litais, ar jie bus pastovūs, ar nupuls taip kaip ir auksinai nupuolė?

Jis žiuri į tą klausimą iš dviejų pusių — neigiamosios ir teigiamosios.

Neigiamoji pusė, tai Lietuvos išlaidos, o teigiamoji, tai jos pajamos. Jei Lietuvos išlaidos kas metai bus didesnės, negu jos pajamos, tai litai turės pulti.

Kokios gi tos išlaidos? Jurgelionis numato sekamus Lietuvos išmokėjimus:

"(1) Lietuvos užrubežinės prekybos balansas Lietuvos nenaudai, kuris gali siekti, rodos, vieno miliono dolerių į metus.

"(2) Išmokėjimas nuošimčių už paskolą Amerikoj, apie $350,000 į metus.

"(3) Galimasai deficitas Lietuvos valdžios budžete, kuris vienok turbut negali buti didesnis kaip $100,000 į metus."

Prie to galima da pridėti $500,000 išlaidų, kurių iškalno negalima numatyt. Tuo budu bus apie $2,000,000 išmokėjimų į metus. Visi tie išmokėjimai turės eiti iš Lietuvos iždo. Vadinas, iždas mažės ir litai turės kristi.

Bet yra vėl šaltinis, iš kurio nusekęs Lietuvos iždas gali dasipildyt. Tai Amerikos lietuviai, kurie siunčia savo giminėms dolerius. Jurgelionis sako:

"Kiekvienas doleris, kurį siunčia Amerikos lietuviai Lietuvon, turės prisidėti prie lito kurso sutvirtinimo. Jeigu Amerikos lietuviai išsiųs kas met į Lietuvą apie du milionu dolerių ar daugiau, tai Lietuvos litas stovės ant lygios su jo auksine verte ar arti to.

"Kiek gi Amerikos lietuviai gali išsiųsti dolerių Lietuvon? Tikros statistikos mes neturime. Žinome vienok, kad per 'Naujienų' Pinigų Siuntimo Skyrių lietuviai pasiunčia Lietuvon daugiaus kaip trečdalį miliono dolerių į metus. Iš to sprendžiame, jog iš Amerikos Lietuvon yra pasiunčiama lietuvių ir žydų nemažiaus kaip penketas milionų dolerių.

"Tas viskas kalba už tai, jog Lietuvos litų kursas palyginamai su kitais Europos pinigais, o net ir su doleriais su laiku galėtų buti augštesnis."

"Jeigu ne Amerikos lietuviai, tai Lietuvos lito kursas, žinoma, labai greit nupultų, taip kaip buvo nupuolęs latvių rublio kursas. Lietuva, betgi, yra tuo laimingesnė už Latviją, kad ji turi pinigingą dėdę, butent savo išeiviją Amerikoj. Siųsdami pinigus Lietuvon savo giminėms, Amerikos lietuviai netik šelpia savo gimines, bet dabar, Lietuvai turint savo pinigus, palaikys augštumoje Lietuvos pinigų kursą."

Išeina, kad amerikiečiai teikia Lietuvos finansams milžinišką paramą, o klerikališka valdžia norėtų da mokesčiais juos apkrauti.

ARBA "ASILAS", ARBA "MELAGIS".

"Jis yra vienas iš dviejų: arba didelis asilas, arba didelis melagis."

Taip buvęs Wilsono finansų sekretorius McAdoo pavadino Ohio valstijos kongresmaną Fessą, kuris dabar kandidatavo į senatorius. Ir jis da pridurė:

"Jei aš nesilaikyčiau tiek parlamentarinės kalbos, arba jei aš bučiau įpratęs kitus žmones pravardžiuoti, tai aš pritaikyčiau Misteriui Fessui dar keliatą kitokių charakterizacijų, bet dabar užteks jam melagio ir asilo vardų."

Šitą "parlamentarį" mandagumą p. McAdoo parodė delto, kad kongresmanas Fess rinkimų kompanijoj paskelbė, buk McAdoo, norėdamas paremti Wilsono sugalvotą Tautų Lygą, jau po karės davęs aliantams $2,000,000,000 iš valstybės iždo be kongreso įgaliojimo.

Taigi atremdamas šitą užmetimą "parlamentare kalba", Wilsono žentas ir sako, kad Fess turi but arba "asilas", arba "melagis".

KUR KOMUNISTAI GAVO PINIGŲ?

"Lietuvos Žinių" 185-tam numery skaitom, kad —

"Per šiuos Seimo rinkimus nei viena politinė grupė nepaskleidė tiek savo reklamų bei atsišaukimų, kiek yra paskleidę bolševikų agentai pasipuošę 'darbininkų kuopų' skraiste.

"Nežiurint to, kad jų plakatus bei atsišaukimus draskė aršiau, negu kitų srovių, visgi jie per kelias dienas gausingai įstengė aplipinti visas, tvoras bei sienas Kauno miesto ir priemiesčių gatvių ir pribarstyti visus užkampius nauja savo literatura.

"Matyti turi iš kur tai pinigų."

Sakoma, kad pinigų komunistų propagandai Lietuvoje pristačiusi Maskva. Savo "literaturoj" komunistai biauriausia šmeižė socialdemokratus. Apie klerikalų šmugelį jie beveik ir neužsiminė, turbut delto, kad kun. Purickis tą biznį varė su Maskvos komisarais.

"Darbininkai perdaug reikalauja".

Kuomet darbininkai sustreikuoja, reikalauja kelių centų daugiau algos tai plutokratų spauda šaukia, kad jie perdaug reikalauja. Kompanijos negalinčios tiek mokėti, nes jos neuždirba.

Ir jei darbininkai nenori nusileisti, tai valdžia atsiunčia policiją ir kariumenę, kad ginklu juos įtikinus, jog biednos kompanijos negalima skriausti. Visi atsimenam, kaip anais metais New Jersey valstijoj buvo šaudomi aliejaus darbininkai.

O pasiklausykit, ką dabar plutokratų spauda skelbia.

New Jersey Standard Oil Co. šįmet išmoka savo akcininkams 400 nuošimčių dividendų. Vienas tik Rockefelleris, tas dievobaimingiausis krikščionis, gauna šįmet iš tos kompanijos $52,000,000!

Standard Oil Co. New Yorko valstijoj išmoka savo šėrininkams $275,000,000 dividendų.

Indianos Standard aliejus duoda $150,000,000 dividendų, o Californijos Standard Oil Co. $140,000,000.

Ir tokių kompanijų, kurios šįmet išmoka savo stockholderiams po 100-400 nuošimčių dividendų, yra labai daug.

O betgi per du pastaruoju metu jos nuolatos mušė darbininkams algas, aiškindamos, kad neturi iš ko daugiau mokėt. Ir jei darbininkai kur prieš tai sustreikavo, tai spauda rėkė, kad jie perdaug reikalauja.

Bet kada kompanijos dabar šienauja po 400 nuošimčių dividendų, tai toji spauda nesako, kad tai perdaug. Kapitalistams niekad nėra perdaug. Bet darbo žmogui ir $18 į sąvaitę jiems išrodo perdaug.

ŠURUM-BURUM.

Biblijos studentai (fanatikai) savo rezoliucijoj vienoj vietoj sako: "Mes priešingi revoliucijai."

Žinant, kad visai civilizacijai kelią praskynė revoliucija (nes iš Dievo malonės niekas neišsirituliavo), prisieina tų paikšų paklausti: jeigu nebutų traukinių, tai kiek laiko but jums ėmę nužygiuot į tą jusų konferenciją, kuri atsibuvo Cedar Point, Ohio?

Pas komunistus priviso daugybė kalbėtojų, kurie "aiškina" minioms valstybės tvarką — politiką, ekonomiją ir t.t. Bet vargas tame, kad tie kalbėtojai tik apie žąsų ganymą tebesupranta.

Andrew Bonar Law, priimdamas Anglijos premiero portfelį, atsiklaupęs ant kelių išbučiavo karaliui Jurgiui rankas. Tą jis padarė, kaipo ženklą vergiškos ištikimybės karaliui.

Gerbkit vergiją, ponuliai, bet liaudis jums ilgai nevergaus.

Kuomet dabartiniai komunistai pradėjo vystytis į kairiasparnius, tai "Laisvėje" pasirodė tulas "Inteligentas", kuris norėjo pirodyt, jog Komunistų Manifestą parašė ne Marksas, o kas kitas. Mat jam Komunistų Manifestas atrodė neužtektinai kairus.

Bet kai "Naujienos" jam pripardodė, kad Komunistų Manifestą parašė Marksas, o ne kas kitas, tai nuo to laiko "Inteligentas" viešai nepasirodo.

Kur dingo tasai "didvyris"?

"Laisvė", kritikuodama kitus laikraščius, dažnai mini tų laikraščių redaktorių vardus. Mat, "Laisvės" redaktorius nori, kad ir tie kiti laikraščiai jo vardą minėtų.

Kas atsitiko su Chicagos socialistų komuna, kad nieko apie ją nerašoma? Gal jau pairo? O gal korespondentų neįsileidžia?

"Naujienos" 28 d. spalio paskelbė anketos rezultatą, kuris parodo, kad už registraciją paduota tik 72 balsai. Iš to aišku, kad nevisi ir kunigai su gaspadinėmis pritaria Kemėšio registracijai.

"Laisvės" korespondentas praneša iš Kauno, kad komunistų partija pravedus į Lietuvos Seimą apie 10 atstovų. Jeigu jis rašo tiesą, tai klerikalų žinių agentura mums pamelavo.

Bet kadangi komunistai kartais nemažiau meluoja už klerikalus, tai turėsime palaukt, kol tiesa paaiškės.

Laisvės Mylėtojas.

LITUS ĮVEDUS.

"Savieji" pinigai — litai, tiek visų laukiami, jau antra sąvaitė paleisti apivarton ir iš miestų pamaži ima pasiekti Lietuvos kaimą. Finansų ministeris, ruošdamas kelią naujam pinigui, piršo jį kuo galėdamas ir pranašavo, kad litai virs musų vargų gydytojais. Ar ištiesų savieji pinigai neša aiškių palengvinimų suirusiam krašto ukiui? Ar Lietuvos darbininkų ir valstybės ir visuomenės tarnautojų padėtis įaučiamai pagerėjo?

Dviejų sąvaičių tarpas yra perdaug trumpas, kad galėtų parodyti, ką galų gale atneš kraštui savųjų pinigų išleidimas. Bet jau ir šiandien galime pasakyti, kad litai stebuklo nedaro. Valdininkai, gavę pirmąją algą litais, jau buvo pasiruošę džiaugtis, bet greitai atslugo ir vėl žiuri ateities, didelio rupesčio pagauti. Valstybės įmonių darbininkai net to pirmojo džiaugsmo negavo patirti, nes daugely vietų jiems buvo mėginta mokėti algas nusmukusiomis vokiečių markėmis. Delko apgavo džiaugsmo jausmas?

Naujai mokamos litais algos, jeigu iškeisti juos auksinais, iškarto žymiai padidino tuos ubagiškus skatikus, kuriais valstybė iki šiol atsilygindavo su savo darbininkais. Bet užteko litams pasirodyti ir pirkliams sužinoti, kad valdininkų kišenėse yra daugiau markių, kaip viskas nežmoniškai pradėjo brangti. Prekių kainos krautuvėse umu laiku pašoko tris, penkis kartus, net dvidešimts sykių. Ukininkai, atvėždami savuosius produktus miestui, irgi labai greitai susiprato ir pradėjo statyti jiems tokias kainas, kaip kad buvo prieš karą. Pagalios pati valstybė stengiasi pralenkti visus kitus, keldama gelžkelio ir pašto tarifus, muitus ir mokesčius. Neįmanomai kylant brangenybei, tikroji gaunamos algos vertė mažėja kasdien ir stengiasi atstumti rankų ir proto darbininkus beveik į tą pačią padėtį, kurioj jie buvo prieš litus įvedant.

Kame pabrangimo priežastis?

Kuomet paklausi pirklio, kam jis nežmoniškai pakėlė savųjų prekių kainas, jis dievobaimingai atsako: "Aš gaunu tavorą iš Vokietijos; o vokiečiai, kaip tik sužinojo, kad Lietuvos valdžia įvedė savuosius pinigus, savo kursu prilygusius doleriui, tuojau dvigubai pakėlė kainas Lietuvon vežamiems daiktams. Be to, žiurėk tamsta, kaip kuliavirkščiais krinta žemyn vokiečių markė!"

Musų ukininkai, verčiami pirktis savo reikalams pabrangusių pramonės dirbinių, atatinkamai kelia kainas už maisto produktus, kartais prašokdami "del atsargumo" net prieškarines kainas. Valdžia, kaip minėjome, irgi užpakaly nepasilieka. Žodžiu, visi nori but atsargus; visi nori apsidrausti nuo galimų nuostolių; varo litus iš kiaurų darbo žmogaus kišenių. Kiek pamatuotas tas neįmanomas kainų pakėlimas?

Į tai tenka atsakyti nesviruojant, kad įvedant Lietuvoje savus pinigus spekuliantai pirmieji skubinosi sušildyti savo rankas prie tos naujos operacijos. Teisybė, kad Vokietija pakėlė ir dabar kelia savųjų prekių kainas, bet toli gražu ne tuo greitumu, kaip musiškiai pirkliai.

Lietuvos pirkliai iškalno nusistatė pasitikti litą nepasitikėjimu ir nustatyti jam kursą ne lygiomis su doleriu, bet beveik per pusę. Taip vertindami litą jie atatinkamai įkainuoja savo prekes naujais pinigais ir del to prekės vėl darosi neprieinamos. Prekyba daro savos įtakos į musų kaimą, ir brangenybės vargas geležinėmis replėmis vėl pradeda spausti tuos, kurie minta tik iš savo rankų darbo. Kas gi toliau gali but?

Valdžia bando pažaboti spekuliantus. Jos duotuoju įsakymu komendantas paleido miestan tam tikrą komisiją, kuri lanko krautuves, tikrina prekių kainas ir perdaug įsivariusiems spekuliantams stato protokolus. Iki šiai dienai valdžios žiniomis Kaune uždaryta apie 20 krautuvių už spekuliaciją, o kai kurie savininkų išjoti iš Kauno ir apskrities visam mėnesiui. Ar ta priemonė daug ką padės?

Labai maža vilties. Jei lito kursas išliks pastovus, kaip lig šiol, kainos pradės išsilyginti ne tiek del komendantų griežtų priemonių, kiek per konkurenciją. Koperatyvai galėtų labai pagreitint konkurencijos veikimą, jei jie butų pas mus stipresni ir jei patys nepultų kartais spekuliacijos pagundon.

Ar šiaip, ar taip gyvenimo brangumas Lietuvoje yra jau toks, kad jeigu jis ir neitų aukštyn, vis vien darbininkams, valdininkams ir tarnautojams nėra kitokios išeities, kaip tik reikalauti, kad jų darbas butų tinkamai atlyginamas. Pirklys, ukininkas ir valstybė moka statyti savosioms prekėms prieškarines kainas. Reikia, kad ir darbas butų apmokamas bent taip, kaip prieš karą. Suprantama, kad tuo reikalu nesirupins darbdaviai, jei to nepareikalaus ir suvienytomis jėgomis neiškovos patys darbininkai.

Brangymetis jau mus ėda, tat negalima atidėlioti ir kovos už žmoniškesnes gyvenimo sąlygas.

("Socialdemokratas".)

Socialistinė moksleivija Lietuvoj organizuojasi.

Šiomis dienomis Kaune įvyko atskilusios nuo aušrininkų socialistinės moksleivijos konferencija, kur be vidurinių mokyklų moksleivių, dalyvavo keletas Kauno ir vienas Berlyno studentų. Buvo ir šiaip jau svečių.

Konferencija buvo labai gyva. Gal but delto, kad ir studentai joje dalyvavo, padėdami jauniesiems viduriniu mokyklu moksleiviams.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad vietose draugų veikiama. Nesitenkinama vien smulkiu kulturiniu darbu, savęs lavinimu, bet daug domesio kreipiama ir į visuomeninį darbą ir nors slaptai (kur ten su viešu darbu pasirodysi!) padedama prof. darbininkų sąjungoms, darbo jaunimui. Vasaros atostogose energingai moksleivių veikiama sodžiaus jaunimo tarpe.

Nusiskundžiama draugų, kad mokyklų administracija visuomet stengiasi kliudyti soc. moksleivijos veikimui. Kitur (Biržuose) net visai uždarė kuopas.

Antras svarbus klausimas — principų klausimas. Bendri šios Sąjungos pagrindai buvo nustatyti dar atskilus nuo aušrininkų atstovų pasitarime ir tiems pagrindams ši konferencija pasiliko ištikima, tik juos pagilino, išaiškino. Visų buvo nurodoma, kad moksleiviai turi išaugti rimtais socialistais ir visuomenės darbininkais. Nesvarbu pasivadinti socialistu, bet reikalinga savo darbais įrodyti, kad tu esi socialistas, ir todel Sąjunga savo veikimo pamatan padėjo **revoliucinį (aktingąjį) socializmą.** Tuo pačiu Sąjunga atsikratė nuo visų tų, kurie "ryt poryt mano padaryti savo socializmui operaciją".

Sąjunga savo tiksluose pažymėjo dar **aktingumą** ir **kritingumą,** nes ji nori apsisaugoti nuo visokio suledėjimo, sustingimo. Ji nori buti jauna, augti ir reikšti tą, kas yra jaunatvės privalumai, neduoti užgesti tai kurybos ugniai, kuri dega kiekvieno jaunuolio krutinėj.

Sąjunga nusistačius jungti visas veikliąsias socialistines jėgas, todel jos narių sąstate tilps įvairių srovių socialistų moksleivių. Sąjunga, kaipo vieneta, neprisišlieja nei prie jokios partijos, bet jos atskiri nariai visuomeniniame darbe gali buti ir partingai nusistatę.

Tokioj plotmėj nusistatė ši Sąjunga dirbti. Visuose konferencijos dalyviuose buvo aiškus pasiryžimas tiems savo tikslams ištesėti. Ir nors švietimo ministerijos daromi aiškūs žingsniai, kad socialistinį moksleivių judėjimą užgniaužus, bet moksleiviuose gimsta atkakli jėga, ir kaužin kas bus įveiktas!... Įvairius šviet. min. aplinkraščius į moksleivių organizacijas konferencija tinkamai įvertino ir išnešė protesto rezoliuciją. Už savo teises socialistinė moksleivija kovos energingai ir atkakliai.

Malonaus įspudžio daro ši nauja moksleivių Sąjunga. Į C. Komitetą išrinko ir studentų, todel šie galės ir neprisibijant įvairių "Pedagogų Tarybų" savo darbą dirbti.

Netrukus išeis Sąjungos laikraštis. Ten atspindės visas socialistinės moksleivijos veidas ir nusistatymas.

Dzidas Budrys.

Kodel Amerikos lietuviai nesiregistruoja?

Kaip matosi, didelė didžiuma Amerikos lietuvių registracijai nepritaria ir nesiregistruoja. Mat, žmonės mato ir supranta, kad ši registracija yra klerikalų sumanyta, tikslu pasipinigauti ir palaikyti savo nusmukusią politiką. Pirmiau kunigai prisiplėšdavo užtektinai pinigų mulkindami žmones bažnyčiose. Bet pastaruoju laiku parapijonai pradėjo žymiai susiprast ir nelabai nori duot save išnaudot. Nes jie mato, kad dušių ganytojams niekas daugiau nerupi, kaip tik šmugelis, ir politika. Parapijonai vis mažiau ir mažiau telanko bažnyčias. Kunigėliai matydami, kad iš bažnyčių jau menkas biznis, palieka altorius ir skverbiasi prie svietiškų darbų su riebiom algom. Taip padarė amerikiečiams gerai žinomas vyčių starša Fabijonas Kemėšis. Negana to, jis ir meluot nesisarmatija. Tulas laikas atgal "Sandaros" No. 31 mačiau Fabijono laišką, kuriame jisai teisinasi, kad užimt Lietuvos Atstovybėje vietą jisai visai nesiskverbęs, o p. Čarneckis jį pakvietęs. Bet klausimas, iš kur p. Čarneckis galėjo žinot, kad Detroit, Mich. randasi toksai nekaltas avinėlis, kuriam pasiulius ir kilpą ant kaklo priimtų, visai nesispardydamas. Delko p. Čarneckis nekvietė keikuno Garmaus arba kito kokio kunigo, bet pakvietė Kemėšį. Štai delko:

Kunigas Kemėšis pirmutinis, pasivadinęs Uosiu, pradėjo šmeižti per davatkų organą "Darbininką" buvusį atstovą Joną Vileišį. Kemėšiui pritarė So. Bostono ir Montello dvasiški tėveliai. Vėliaus sujudo ir visas klerikalų kirmėlynas. Ir jiems pasisekė Joną Vileišį išėst. Lietuvos valdžia, pataikaudama Amerikos klerikalams, atsiuntė p. Čarneckį, kunigų pastumdėlį. Užėmus Čarneckiui Vileišio vietą susispietė prie jo ir kiti kunigų klapčiukai: Mastauskas, masažistas Bielskis ir Česnulis. Taipgi p. Čarneckis nepamiršo pakviesti ir kun. Kemėšio, kuris iškovojo jam (Čarneckiui) šiltą vietą su 7,500 dolerių metinės algos. Jeigu ne kunigo Kemėšio pramanyti šmeižtai prieš Vileišį, tai p. Čarneckis nebutų šiandien Atstovybėje. Taigi pasirodo, kad Kemėšis purvus drabstė ant J. Vileišio su tikslu pats tenai gaut džiabą, ir gavo. Ir dar tas begėdis nesisarmatija sakyt, kad jis į Lietuvos Atstovybę nesiskverbęs.

Susispietus klerikalams į Liet. Atstovybę, jie taip viską sudemoralizavo, kad blogiau ir but negali. Liet. Bonų jau niekas neperka, aukų taipgi niekas neduoda.

Tad klerikalai matydami, kad už pirmiau (dar prie Vileišio) parduotus bonus pinigai jau baigiasi, o daugiau niekas neaukauja, sumanė naują "skymą" pasipinigavimui, tai yra užregistruot visus užsienyje gyvenančius lietuvius, atimant nuo kiekvieno po 10 dolerių. Bet nabagai skaudžiai apsišutino. Vieton dešimkių, jie gauna daugybę skaudžių protestų. Amerikos lietuviams darbininkams jų ta registracija yra taip reikalinga, kaip sveikam liga.

Petras Stonis.

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas nieko neveikia
To niekas nepeikia

VICTORIA, B. C., CANADA.

Šis-tas apie tolimus vakarus.

Victoria miestas randasi ant Vancouver salų, kurios priklauso Kanadai. Aš, kaipo svieto perėjunas, norėčiau nors paviršutiniai supažindinti "Keleivio" skaitytojus su tolimų vakarų žemės paviršiais. Vancouver salos randasi gale British Columbia provincijos, ant Ramiojo vandenyno, šale Alaskos. Vancouver salos užima 16,400 keturkampių mylių žemės. Didžiausias miestas ant tų salų yra Victoria, kuris turi 60,000 gyventojų. Tai yra prieplaukos miestas, kurin atplaukia laivai iš Seattle, Wash. ir paskui plaukia į Alaską ir atgal. Victoria miestas yra visos provincijos žuvininkystės centras. 1920 metais čia yra pagauta 1,777,044 keisai žuvų, kurių vertė rinkos kaina buvo $13,317,719.

Kita dalis Vancouver salų gyventojų randa sau užsiėmimą prie girių kirtimo, lentų piovimo ir anglių kasimo. Anglių kasyklos yra Cumberland apielinkėj.

Kaslink klimato reikia pasakyti, kad čia oras yra sveikas. Vasaros laiku nėra didelių karščių, naktis vėsios, taip kad po darbui yra labai malonu pasilsėti. Žiemos laike beveik be paliovos lyja ir nesimato saulėtos dienos beveik per visą žiemą.

Iš Victoria pervažiavus vandenini kanalą apie 40 mylių į rytus randasi miestas Vancouver, B. C., kuris yra didžiausias miestas vakarinėje Kanados dalyje. Gyventojų jame yra apie 175,000. Vancouver miestas tarnauja kaipo didžiausia Kanados prieplauka ant Ramiojo vandenyno, nes į čia atplaukia laivai iš viso pasaulio. Apart žuvavimo, kitokių užsiėmimų Vancouver mieste yra nedaug. Dalis žmonių randa sau užsiėmimą prie laivų taisymo, geležkelio šapose, lentų piovyklose ir papernėse. Likusioji dalis British Columbia provincijos yra kalnuota. Kalnai vietomis siekia 16,000 pėdų augštumos. Tarpkalnėse auga dideli miškai, kurių British Columbia turi išviso 125,000,000 akrų. Tuose miškuose yra visokių laukinių žvėrių. Beto British Columbia yra turtinga ant visokių mineralų. Cariboo apielinkėj yra didelės aukso kasyklos.

Vakarinėje šios provincijos dalyje žiemos yra lengvos, sniego kaip ir nebuna, tik nuolatos lyja. O kalnuose į rytus buna pusėtinai didelės žiemos, kur šaltis kartais pasiekia iki 60 laipsnių žemiau zero. Čia iš priežasties daug sniego gyventojai gali važinėti tiktai šunimis. Tie šunis yra Eskimo veislės ir paeina iš Alaskos. Jie čionai vietiniams gyventojams yra taip reikalingi, kai Suvienytose Valstijose fordukai. Šioše snieguotose vietose medžioklė tai geriausias žmonių užsiėmimas. **P. Martinkaitis.**

COLLINSVILLE, ILL.

Protesto rezoliucija.

Mes, šio miesto Lietuvos Respublikos piliečiai, masiniame susirinkime, kurį su šaukė Draugijų Sąryšis, 28 d. spalio, 1922 m., Miesto Salėje, Collinsville, Illinois, užgyrėme sekančią rezoliuciją:

(1) Kadangi Lietuvos Respublikos valdžia išleido registracijos įstatymą toki, kuris reikalauja iš kiekvieno Lietuvos piliečio, gyvenančio Amerikoje, užsiregistruoti iki 22 d. gruodžio, 1922 m. ir užsimokėti dešimts dolerių ir kas metas, kaipo atnaujinimą savo pilietinių teisių — po penkis dolerius, o jei katras to nepadarys — nustos buvęs Lietuvos piliečiu;

2. Kadangi tokio įstatymo nėra išleidus nei viena kita civilizuota valstybė, apsunkinimui savo piliečių, gyvenančių užsieniuose, kaip tai daro Lietuvos valdžia;

3. Kadangi tasai įstatymas paliečia mus nevien tik pinigiškai, o ir atima nuo musų įgimtas pilietines teises;—

Todel mes šiuomi griežtai protestuojame prieš tą įstatymą ir reikalaujame jį panaikinti; ir

Todel, tebuna nutarta: šios rezoliucijos kopija pasiųst Lietuvos Seimui, Lietuvos Atstovybei Amerikoje ir lietuvių spaudai Amerikoje.

Rezoliucijos Komisija:
Jonas Skamarakas,
Petras Kuosevičia,
Juozas Andrijauskas.

PITTSBURGH, PA.

Pranešimas.

Pittsburgho Lietuvių Raudonojo Kryžiaus Draugija yra gerai žinoma tarp pittsburghiečių už jos labdaringus darbus ir linksmus vakarėlius, kurių uždarbis eina šelpimui Lietuvos našlaičių. Per vasarą, kaip yra žinoma, Pittsburghe nelabai buvo galima daug ką veikti, bet darbas, atvėsus orui reikia du syk tiek darbuotis.

Pittsburgho Liet. Raudonojo Kryžiaus Draugija surengė "Euchre ir Sixty-Six", kuris bus laikytas lapkričio 27, 1922, 8 val. vakare, Lietuvių Piliečių Svetainėje, 2226 Jane st., Pittsburgh, Pa. Tad visi rengkitės į "Euchre", kur praleisit linksmai vakarėlį, išlaimėsit dovaną, ir sušelpsit Lietuvos našlaičius.

Širdingai kviečia
Komitetas.

LAWRENCE, MASS.

Gaisras lietuvių stuboj.

2 d. lapkričio S. Petrukevičiaus šeimyną ištiko nelaimė. Iš nežinomos priežasties apie 5 val. ryte Petrukevičiaus kambariuose kilo gaisras, kuris sunaikino visus S. P. drabužius ir dalį rakandų. Petrukevičius apskaito, jogei jo nuostoliai sieks virš 500 dolerių. Stuba visa nesudegė, tik vidus beveik visas išdegė, kol pribuvo ugnagesiai. Stuba yra Lietuvių Tautos Korporacijos savastis ir buvo apdrausta, tokiu budu Korporacija nuostolių gal neturės.

Gaila, kad lietuviai nėra pratę apdraust nuo ugnies stubos rakandus ir drabužius. **Reporteris.**

SCRANTON, PA.

Apie darbus.

Scrantone darbai eina visai menkai. Daug kasyklų dirba tik po 3 ar 4 valandas į dieną, nes iš priežasties karšapių darbininkų streiko neturi didelių karų. Daug yra ir tokių kasyklų, kurios po streikui dar nepradėjo dirbti. Beto, privažiavo daug darbininkų iš kitur darbo jieškoti. Tokiu budu darbas čia yra sunku gauti, o jei ir gauni, tai mažai gali uždirbti. Patartina iš kitur šiuo tarpu į Scrantoną nevažiuot darbo jieškoti.

J. Žusinas.

MONTELLO, MASS.

Margumynai.

Darbai šiuo laiku čia pagerėjo. Bedarbių randasi mažai.

Lietuviai vis dar tebegyvena nesutikime, pasiskirstę į partijas ir frakcijas. Vieni antriems bando pakenkti, koją pakišti. Nors čionai yra tautiškas lietuvių namas su gražia svetaine, bet musų katalikai visas savo pramogas rengia svetimtaučių svetainėse. Mat, tautišką namą dabar valdo kairieji, tai katalikai jų bijo ištolo. Paklausk pas katalikus, kodel jie nesamdo lietuvių svetainės, tai jie atkirs, kad komunistai jiems neduoda. Paklausk pas komunistus, kodel jie neduoda, tai šitie sakys, kad katalikai nesamdo. Katrų teisybė, sunku suprast, nes abeji toki. Ir vieni ir kiti savųjų nemyli, bet remia svetimtaučius.

Dvasiškam piemenėliui biznis eina nekaip, nes jo avelės jau pradeda susiprast. Mat, perdaug striukai jis ėmė savo aveles kirpti, tai tos išėjo iš kantrybės. Tuli parapijonai sako, kad kunigus niekas negali prisotint: tai parapijos reikalai, tai bonai, tai aukso-sidabro fondas, tai visoki vajai — tik duok ir duok.

Šiomis dienomis buvo susauktas katalikų susirinkimas kaslink registracijos. Tėvelis ir čia norėjo apdumt akis savo parapijonams, bet nieko nepešė. Mat tuli parapijonai, netikėdami kunigėlio pasakoms, pradėjo užduot jam klausimus. Vienas parapijonas atsistojęs klausia: "Pasakyk, tėveli, kokia bus bausmė neužsiregistravusiems?" Kunigas atsako: "Per dešimts metų negalės but Lietuvos piliečiais." Tuomet parapijonas pašokęs sako: "Tai kur teisybė? Mes Lietuvą rėmėm, aukavom, pirkom bonus, o dabar Lietuvos valdžia ant musų dar pabaudą uždėjo. Verčiau aš nesiregistruosiu ir visai į Lietuvą nevažiuosiu." Po šitos kalbos parapijonai pradėjo nerimauti, ginėytis ir taip išsiskirstė nesiregistravę.

* * *

Čia gyvuoja vaikų draugijėlė "Žiburėlis". Draugijėlės mokytojas A. B. sumanė sulošti vaikų naudai veikalą "Consilium Facultatis". A. B. savo triusu ir kaštais apsiėmė tą darbą atlikt. Kuomet jis užklausė Dailės Komiteto, ar pavelys jam tą darbą atlikti, Komitetas sutiko. Buvo pradėta daryt repeticijos, pakviesta pora gabių aktorių iš Bostono ir darbas ėjo pirmyn. Tik štai komunistų susirinkime tuli gaivalai pradėjo šaukti, kad tokis veikalas yra tinkamas tik vyčiams lošti — ir didžiuma balsų atmetė. Tuomet A. B. pasiulė tą veikalą sulošt chorui, bet ir ant to komunistai nesutiko. Girdi, mes boikotuojam Petrauską ir nenorim jo veikalų lošti. Bet kuomet jie tą veikalą perskaitė, tai pasakė: "Mes patis galim jį sulošt, tai kam kitiems duot." Dabar mokinasi ir loš. Vadinasi, komunistams viskas galima, bet kitiems — ne. Šitokiu savo strapaliojimu komunistai nuskriaudė A. B., kuris pradėjęs tą darbą išleido veltui keletą dolerių.

* * *

"Vilnies" No. 85 tilpo net dvi iš šios kolonijos korespondencijos. Vienoje Kuršėnų Studentas sako, kad Šelmės Vaikas bijo daugiau korespondencijas rašyt. Mat Kritikas tik pridėjo ranką jam prie plikės ir jis prisipažino: aš Jurgis Svinia. Teisingai įspėta, ar ne? Bereikalingai jųs apie mane spėliojat, kas aš esu. Peržiopli jųs esat, kad teisingai įspėti. Įspėkite taip, kaip aš įspėjau, tai paaukausiu penkinę jusų kankiniams. Prirodykite, kad aš turiu fraką ir mano nugara sulinkus, o gausite penkinę.

Komunistų korespondentas Šelmės Vaikas verkia, kad niekas ant jų susirinkimų nesilanko. Jis sako: "Inteligentai, jųs mokinti žmonės, neateinat, nepamokinat." Kas gi gali pamisėlius mokinti?! Dar vakar šaukėt, kad jums nereikia nei inteligentų, nei mokslo, o jau šiandien norit, kad jumis inteligentai mokintų. Jeigu esat nemokšos ir nieko neišmanot, tai pasitraukit iš darbininkų tarpo ir neklaidinkit žmonių.

Kritikas.

HUDSON, MASS.

Geros ir blogos naujienos.

Visų pirmiausia norių parašyti keletą žodžių apie darbus. Čia yra pigių čeverykų dirbtuvės, kelios mašinšapės, viena didelė vilnonė, viena nemaža roberinė ir keletas mažesnių dirbtuvėlių. Visose darbas eina pilną laiką, tik algos darbininkams labai apkramtytos. Darbininkai dejuoja, kad už tokias algas negali pragyvent, nes paėmus savaitinę algą neužtenka nei į bučerne apmokėti, o kur kiti reikalai, kaip tai: butas, drabužiai ir t.t. Jei už tokias algas prisieitų padirbėti darbininkų išnaudotojams fabrikantams ir visokiems parazitams, tai jie greičiau sutiktų eit pas Abraomą gadzinkas giedot, negu dirbt. Bet darbininkai vargą pakelia. Negalėdami patįs vieni savo šeimynas išmaitint, jie siunčia į fabrikas savo pačias.

Bet kartais ir vergų-darbininkų kantrybė išsisemia ir jie sukyla prieš savo išnaudotojus. Taip, 4 d. lapkričio išėjo į streiką roberinės darbininkai, reikalaudami 20% pakėlimo algos. Bet kompanija apie pakėlimą nei kalbėt nenori. Ji sako, kad niekur visoj šaly roberinėse nemokama darbininkams daugiau, kaip ji moka. Darbininkai yra pasirįžę streiką laimėt, bet tik gaila, kad jie nėra organizuoti, o be organizacijos sunku vienybėj išsilaikyt. Jau keletą kartų jie streikavo, bet vis streiką pralošė. Ypač negalima daug pasitikėti nesusipratusiais, tamsiais darbininkais, iš kurių tarpo greit atsiranda skebų. Butų gerai sutvėrus kokią uniją ir suvienyjus roberinės ir čeverykų dirbtuvių darbininkus, tada ir streiko laimėjimas butų daugiau užtikrintas.

* * *

Atvėsus orui ir sustojus pasilinksminimams laukuose, musų jaunimas nutarė imtis naudingo darbo. Pastaruoju laiku tapo sutvertas Hudsono Lietuvių Jaunuomenės Lavinimosi Ratelis "Audra", nusisamdė kambarius ir užsibriežė darbą dailės ir apšvietos srity. Pirmiausia žadama pastatyti scenoj koks nors veikalas. Taipgi bus paskirti vakarai mokinimuisi lietuvių gramatikos, aritmetikos ir dainų. Ratelis sutvertas ant bepartyvių pamatų.

Linkėtina Rateliui gero pasisekimo.

Čia nesenai pamirė vienas jaunas vaikinas Kunevičius. Nors jis prie jokių draugijų nei kuopų nepriguėjo, bet kadangi buvo pasiturintis ir su visais taikiai gyvėno, tai tapo palaidotas gražiai.

Šiaučius.

CINCINNATI, OHIO.

Naujienos.

4 d. lapkričio Cincinnati prieplaukoj, ant Ohio upės, užsidegė trįs botai, kurie vasaros laiku vežiojo žmones į parkus. Ugnagesiai perkuno greitumu atlėkė juos gesyt. Pirmutinis ugnagesių vežimas, smarkiai sukdamasis, apsivertė ratais augštyn. Kitiems ugnagesiams atlėkus nebežinoma buvo nei kas daryt: ar sužeistus ugnagesius gelbėt ar botus gesint. O čia vėjas pradėjo nešt ugnį ant miesto. Bet visgi pavyko gaisras nuslopinti.

* * *

Laike bedarbės daugelis lietuvių išvažinėjo kitur, taip kad šioj kolonijoj beliko vos apie 10 lietuvių šeimynų. Iš tos priežasties pairo ir lietuvių draugijos. Apie S. L. A. kuopą jau negirdėt, o šv. Kazimiero draugijoj dar yra apie 6 nariai.

Šiuo tarpu darbai eina gerai ir bedarbių nesimato. Mašinšapėse moka nuo 40 iki 50c. valandai, o kitose dirbtuvėse po 30 ir 35c. valandai.

J. Šidlauskas.

Jeigu Kitoki Maistai Negelbsti

Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Privalo būt pirmutinė viltis. Jis yra sveikas, maistingas ir gardus, taipgi lengvai suvirškinamas.

Trys pastarosios moterų gentkartės pilnai pasitikėjo jam. Eagle Brand yra nuolatos rekomenduojamas per gydytojus, nes jis čystas, sveikas ir lengvai suvirškinamas.

Iškirpkite šitą pagarsinimą ir prisiųskite į Borden Co., New York ir gausite lietuvių kalboj pilnus nurodymus ir patarimus, kaip ji vartoti visai veltui, taipgi ir puikią kūdikių knygą.

PHILADELPHIA, PA.

Mirė senelė Augustina Janeliunienė.

28 d. spalio pasimirė 80 metų senelė Augustina Janeliunienė. Velionė paėjo Kauno rėdybos, Panevėžio apskričio, Šmilgių parapijos, Manaitų kaimo. Į Ameriką ją atsiėmė jos tikri sunųs. Amerikoj jinai išgyveno 15 metų, ir iki paskutinės dienos sau gyvenimą užsidirbo. Jos darbas budavo pas žmones prie namų padabojimo. Nors Augustina Janeliunienė buvo sena, bet jos ausys, akys ir protas gana gerai jai tarnavo, turėdavo ji gerą atmintį ir buvo labai apsukri senutė. Nors velionė ir nemokyta buvo, bet per tiek metų visko buvo patyrusi ir buvo laisvų pažiurų, nes daugiausia mylėdavo skaityti naudingas knygeles ir progresyviškus laikraščius. Paskutinius metus velionė pas mane tarnavo prie namų padabojimo, ir jinai tankiai man sakydavo, kad mano namai geriausia jai patinka, nes, girdi, "nors prieš smertį galiu laisvai atsikvėpti, kur niekas nevaržo mano laisvės."

Augustina Janeliunienė nueidavo tankiai ir į bažnyčią pasiklausyti kunigo pamokslų. Vieną nedėldienį parėjusi iš bažnyčios pradėjo pasakoti kunigo pamokslą ir apsiverkė. Girdi: "Musų kunigėlis, nemokėdamas sakyti pamokslo, pradėjo kosėti ir atsikosėjęs ėmė pasakoti apie senovės baudžiavas. Girdi, baudžiavų laikais daug geriau darbininkams buvo gyventi, negu dabar. Tada darbininkai viskuom buvo geriau aprupinti ir klausydavo savo ponų ir buvo geri katalikai. O šiandien, sako, priviso visokių bedievių, visokių unijų ir pradėjo neklausyti savo duondavių ir reikalauti, kad ponas jiems viską atiduotų, o jei ne, tai streikuoja, kelia maištus ir tokiu budu patįs suvargsta, ir ponus nuskriaudžia. — Tai matote, vaikeliai, kaip kunigai rupinasi darbininkų reikalais. Jie mums sako, kad baudžiavų laikais darbininkai geriau buvo aprupinti negu dabar, ir jie norėtų, kad ir vėl tie laikai sugrįžtų. Ar jųs tikėsite, vaikeliai, jei butų jis taip kalbėjęs kitoje vietoje, tai aš jam bučiau pasakius: ei tu parše, parše, dar tu ir ant svieto nebuvai, o aš baudžiavą ėjau, ir šiandien dar turiu randus ant pečių, ką ponas mane sukapojo už tai, kad kiaulė grabę iškniso. O jųs Judošiai, Judošiai!"

Tai yra tikri nabašninkės žodžiai.

Vieną nedėldienį nabašninkė senutė padarė mums gražaus juoko. Atėjo pas ją jos draugės pasišnekėti ir paprašė, kad senutė joms padainuotų, nes jinai mokėdavo gražių dainelių, ir gražų balsą turėjo. Bet senutė sako: "Velyk aš jums pagiedosiu." Na ir užtraukė kunigo Purickio karunką. Mat jinai iš "Keleivio" buvo išmokus. Visi pradėjome juoktis, o jos viena draugė tuomi labai įsižeidė ir pradėjo senutę darkyti. Girdi: "Tu sena boba, jau laikas stipti ir tokias bedieviškas dainas išmislini ant kunigų. Tu ir išrišimo negausi mirdama." Bet velionė nenusigando jos bauginimų ir jai atsakė: "Tu pati esi bedievė, nes tu Dievo nepripažįsti, tik aklai tiki šmugelninkams kunigams ir gyveni svetimu protu. Didžiausi bedieviai tai ir yra musų kunigėliai." Tai pasakius senelė paėmė vieną knygutę ir tarė: "Štai Kunigas Macochas, ką stebuklingai panelei akis išlupinėjo ir visokių paleistuvysčių ir žmogžudysčių pridarė. Štai kitas kunigas, ką apdraudė savo brolį ant 10.000 dol. ir sušaudė norėdamas gauti pinigus." Suminėjo ji visus Šmitus ir Purickius, ir šventakuprė išbėgo laukan.

Nabašnykė senutė iš laikraščių geriausia mylėjo: "Keleivį", "Naujienas" ir "Kardą". Prieš mirsiant vienam savo sunui užrašė "Kardą" ant visų metų, o kitam sunui prižadėjo ant Kalėdų užrašyti "Keleivį". Bet vargšė nesulaukė Kalėdų ir pasiliko skolinga savo sunui. Tad jos sunus dabar turės pats užsirašyti "Keleivį", nes motina jam tą laikraštį velino skaityti.

A. A. Garliauskas.

HARTFORDE UŽSIMUŠĖ LAKUNAS.

Pereitą nedėldienį Hartforde buvo orlaivių lenktynės. Vienas orlaivis besileisdamas žemėn pataikė į medį ir sulužęs užsidegė. Lakunas leit. Blaney sudegė.

RADO BROLIUS UŽKAPOTUS KIRVIU.

Oxford, N. H. — Pereitą nedėldienį atvažiavo čionai P. Davis su žmona pas savo brolius į svečius. Bet įnėjus į vidų pasirodė, kad abudu jo broliai, John ir Charles Davisai, nužudyti. Jiedu gulėjo ant žemės suskaldytomis galvomis, o šalia jų buvo pamestas kruvinas kirvis. Jiedu gyveno miestelio pakrašty ir dirbdavo girioje. Policija spėja, kad žmogžudystė papildyta plėšimo tikslu, nes užmuštieji nešiodavosi su savim nemaža pinigų.

KĄ ŽMONĖS SAKO APIE "KELEIVĮ".

"Keleivio" skaitytojas Jonas Šimanskis iš Dayton, Pa. rašo:

Gerbiama "Keleivio" Administracija! Atnaujinu "Keleivį" ant sekančių metų. Aš skaitau "Keleivį" jau per daugelį metų ir nepersiskirsiu su juom, kol tik mano pajėgos išneš jį užsirašyti, nes tai yra geriausias darbo žmonių laikraštis. Taipgi patariu ir kitiems darbininkams užsirašyti ir skaityti "Keleivį".

Draugiškai
Jonas Šimanskis.

Redakcijos Atsakymai.

I Mačiui. — Tamsta malonėkit pranešti mums savo adresą. Gavome keliatą straipsnių nuo tamstos, bet adreso nebuvo ir todel negalime nusiųsti nei laikraščio, nei laiško parašyt.

"Keleivio" skaitytojui J. Y. — Ačių už prisiųstą iškarpą apie užmuštąjį kunigą.

A. Dikšaičiui. — Žinutę gavome — ačiu.

P. J. Matuzui. — Kiek iš Atstovybės skelbiamų raštų galima buvo suprasti (jie nelabai aiškųs), tai registracija taikoma tiktai vyrams. Jei žmogus nori važiuot Lietuvon su šeimyna, tai atskirų pasų jo pačiai ir vaikams nereikia; jie įrašomi į vyro pasą.

L. Buiniui. — Mes sutinkam su jusų nuomone, kad pasenusiems milionieriams reikėtų dėt ožių inkstukus, jei jie nori but jaunais; bet į laikraštį šito patarimo nedėsime, nes jie jo neskaitys.

Krikščionių demokratų politika Lietuvoje.

(Tąsa iš pereito num.)

Soc.-liaud.-dem. apleido taip ilgai šildytas gušteles, atsiskyrė su ministerių portfeliais ir perėjo į griežtą opoziciją Steigiamam Seime. Bet, dėja, tai jau buvo trupučiuką pervėlu. O krikščionys-demokratai savo įstatymą visgi pravedė.

Šis barnis ištiko pradžioje 1922 m., o rudenį turėjo buti rinkimai į nuolatinį Seimą—parliamentą. Krikščionys-demokratai rimtai nusprendė, kad tokiu svarbiu laiku, prieš rinkimus į Seimą, kurkas naudingiau turėti visą valdžią vien tik savo rankose, kad niekas daugiau nekliudytų, kad niekas daugiau nesipainiotų po kojomis, kad patogiau butų priešrinkybinę kampaniją vesti, užtat ir persiskyrė jie su savo senais draugais be didelės širdgėlos. Ir ištikrųjų, galvoti čia ir ilgai derėtis nebuvo ko — reikėjo rengti dirvą ateinantiems rinkimams. "Krikščioniški" bankai Lietuvoje galėjo suteikti jiems milžinišką kreditą, bet jie visgi nedrįso pilnai užsitikėti brolių Vaižgantų "krikščioniškam" kišeniui ir nutarė pasiųsti du kunigu: Garmų ir Bumšą į Ameriką dolerių prisižvejoti. Šie du vyrukai, pagarsėję plačiai Lietuvoje kaipo didžiausi mergininkai sutonose, betgi atrodė Lietuvos klerikalams tinkamiausi tai misijai, nes jie už pinigą tiko ant visų jiems statomų sąlygų, žadėjo "krikščioniškos kulturos" labai upes prakaito ir šmeižto prieš amerikiečius išlieti. O tai padaryti jie pilnai galėjo! Kun. Garmus bekamendoriaudamas Alytuje, dar vokiečiams Lietuvoje esant, buvo pagarsėjęs kaipo didelis jų pataikunas, kuriam šie suteikdavo teisę pargabenti iš Vokietijos ir išdalinti žmonėms tais karo laikais taip sunkiai gaunamą cukrų, druską ir kitus gerus daiktus. Jis, beabejo, bedalindamas įstengdavo pasilikti žymią dalį žmonėms skiriamų prekių sau, pavyzdžiui, sakydamas, kad 10% cukraus saulėje stovėdami nudžiuvo. Pradėjus 1918 metais grįžti iš Rusijos lietuviams tremtiniams jis uoliai gelbėjo vokiečių žandarams gaudyti begrįžtančius socialistinių pažiurų inteligentus ir darbininkus, suteikdamas tiems apie tuos žmones tinkamų informacijų.

Šie du kunigai, pasižymėję jau Lietuvoje savo begėdiškumu šmeižiant savo politinius priešus, pasižymėję savo tiesiog provokatoriškais gabumais, ištikrųjų įstengė sužvejoti Amerikoje apie 60,000 dol. "krikščioniškos kulturos" reikalams.

Pats savaime "krikščioniškos kulturos" supratimas, gal but miglotas amerikiečiams, mums Lietuvoje gyvenantiems buvo aiškus: krikščionišką kulturą šiuo atvėju čia turėjo pavaduoti priešrinkybinė agitacija į Seimą.

Rinkimai į Seimą tapo nuskirti ant spalių 10 d., o klerikalų priešrinkybinė agitacija prasidėjo jau liepos mėnesy. Čia klerikalai prisiminė senovės inkvizitorių ir jezuitų priemones ir pirm viso ko pasistengė prašalinti sau nuo kelio svarbesnius ir pavojingesnius konkurentus. Tuos pavojingus kokukurentus jie, gal but visai teisingai, užmatė kairiose socialistinėse partijose, jas tai pirmon galvon ir nusprendė izoliuoti nuo rinkikų. Čia tapo pašauktos į pagelbą visos tamsios jėgos: žvalgybos skyrius prie generalio štabo staiga apreiškė begalo didelį veiklumą, trumpu laiku tapo sugalvoti visoki priešvalstybiniai suokalbiai, socialistinės darbininkų organizacijos nuolatos provokuojamos ir vaikomos, surasta buk čieli sandėliai komunistinės literaturos ir ginklų. Visa tai buvo beabejo vien tik išpustas muilo burbulas ir tarnavo kaipo priemonė kuodaugiaus savo priešų sau nuo kelio prašalinus.

Agitacijos laisve faktinai turėjo progos naudotis vien tik krikščionys-demokratai, po tam jiems labai artima "Tautos Pažangos" partija, kurion susispietė Lietuvos stambieji dvarininkai ir pirkliai, ir šiek tiek mažiau jų vakarykščiai sėbrai — soc.-liaud.-demokratai.

Kairieji socialistai, neturėdami "krikščioniškų" malonių, negalėdami sutverti patvarių organizacijų darbininkų tarpe, kadangi jos nuolatos, bemaž ko kas mėnuo buvo vaikomos, o organizacijų vadai kemšami į kalėjimą, apart viso to neturėjo galimybės vesti agitaciją ir per spaudą.

Revoliuciniai socialistai-liaudininkai, negalėdami viešai kaipo partija dalyvauti rinkimuose, išstatė savo sąrašus, pasivadinę "Žemės ir Laisvės" grupė; rugpiučio ir rugsėjo mėn. jie mėgino leisti paeiliui net tris laikraščius, bet... nei vienas iš jų nepasiekė savo skaitytojų — visi buvo konfiskuoti dar neišnešus jų iš spaustuvės. Taip pat buvo konfiskuoti ir karo komendantų uždrausti platinti bemaž ko visi atsišaukimai į rinkikus. Komunistai taip pat įstengė pasirodyti tik su sąrašu po "nekaltų darbininkų grupės" pavadinimu ir taip pat be jokios prieštikybinės spaudos, be agitacijos turėjo laukti balsavimo.

Agitacijai žodžiu buvo statoma daugiau pinklių negu agitacijai raštu — vidury kalbos tiesiog nuo bačkos agitatoriai buvo areštuojami ir sodinami į "cypę" nibi už "priešvalstybinę agitaciją". Taip, pavyzdžiui, Alytuje "Žemės ir Laisvės" sąrašo kalbėtojas Vl. K. ten pat gatvėje vietinio karo komendanto buvo areštuotas ir be jokių pasiaiškinimų ir apkaltinimų patalpintas į koncentracijos stovyklą Freidoje, kartu su lenkų armijos dezertyrais ir tam panašiais asmenimis.

Pačiame Kaune žvalgybos skyrius labai uoliai sekė visus socialistinius veikėjus, darydamas nuolatines kratas ir visados konfiskuodamas bent kokio turinio rastą socialistinę literaturą, terorizuodamas juos nuolatiniais tardymais, grąsinimais areštuoti ir t.t. Taip rugsėjo mėn. tapo padarytos kratos pas daugumą Socialistinio Jaunimo "Draugo" Sąjungos Centro valdybos narių ir buvo konfiskuotas Sąjungos bemaž ko visas knygynas.

Ne vienam amerikiečiui, skaitant apie visą tai, gal ateis į galvą klausimas, — nejaugi pas mus Lietuvoje neveikia visi tie pamatiniai įstatymai, be kurių rodos butų neįmanomas kitų šalių gyvenimas, nejaugi pas mus neveikia įstatymai apie sąžinės ir žodžio laisvę, asmens ir buto neliečiamybę? Taip, atsakys Lietuvos klerikalas, sulyg Steigiamojo Seimo priimtos valstybės konstitucijos, pas mus veikia tie patys įstatymai apie asmens ir buto neliečiamybę, apie žodžio ir sąžinės laisvę. Iš savo pusės aš taip pat galiu pasakyti, kad veikia, bet... tik ant popieros, nes ten valst. konstitucijos punktuose visur seka papildymas, kad visų šių įstatymų galė gali buti laikinai panaikinama valdžios organų, atsižvelgiant į tos dienos politines ir ekonomines aplinkybes. Čia tai ir yra "šuo pakastas", nes esant karo stoviui nei vienas iš šių įstatymų dar ligšiolei neturėjo galės Lietuvoje ir gal but dar labai ilgai jos ir nejgys.

Bet grįžtu prie savo temos. Taigi, paraleliai su visomis tomis represijomis šalyje buvo vedama dar uoliausia agitacija. Pundai krikščionių-demokratų atsišaukimų ir brošiurų gulėjo visose klebonijose ir prie kiekvienos progos buvo dalinamos davatkoms ir ateinantiems į bažnyčią žmonėms. Pinigo už knygutes nebuvo reikalaujama ir kaimiečiai noriai jas imdavo, o parsinešę namon "bankrutkas" iš jų sukdavo. Agitacijos tikslams labai plačiai buvo naudojama bažnyčių sakyklos, per kurias nuolatos raginama krikščionis "nepasiduoti velnio pagundai ir neleisti Bažnyčios priešams cicilikams ir bedieviams paimti valdžią į savo rankas, kad neprisieitų geriems katalikams prieš Liuciperį lenktis" (kartoju vieno kunigo per pamokslą Alytuje pašakytus žodžius). Per išpažintį nuolatos buvo grąsinama neduoti išrišimo, jei balsavo, ar mano balsuoti už "cicilikus".

Agitacijos tikslams tapo sumobilizuoti visi krikščionių-dem. globoje esantieji studentai—ateitininkai. Visuose Lietuvos kampuose per atlaidus ir paprastais švertadieniais girdėjosi jų grumojimai ant socialistų.

Kad daugiau pritraukus į savo kromelį žmonių, jie sugalvojo šposų: ukininkams jie piršosi su jų suorganizuota "Ukininkų Sąjunga", darbininkus viliojo į "Darbo Federaciją", o visiems kartu gyrė. Krikščionių-Demokratų partiją.

Ir matant visas tas priemones prisieidavo vien tik stebėtis, kad labai tankiai krikščionys-demokratai tuose pačiuose kaimuose sutikdavo smarkaus pasipriešinimo, kad daugelyje vietų žmonės patys, savo iniciatyva, vydavo nuo tribunos jų oratorius, neduodavo jiems kalbėti. Tiesiog prisieina stebėtis,kada laisvesnė mintis, nežiurint į visas izoliacijas, ir varžymus,visgi pasiekia platesnes darbo žmonių mases. Ypač daug jautrumo šiuo žvilgsniu apreiškia jaunesnioji karta. Ši pastaroji dažniausiai neturėdama jokių ryšių su kairiaisiais socialistais, kadangi jie nuo jaunuomenės ypač rupestingai saugomi, visgi kaip tai instinktyviai linksta socialistinėn pusėn ir krikščionims demokratams čia silpna parama. Vienatinis tvirtas ramstis, tai Lietuvos moterėlės ir senesnioji karta, kurie kartą jau įsodinę klerikalus prie valdžios ragaišio, gal įstengs ir šiuo kart tą padaryti. Visa tai paaiškės artimiausiu laiku, o pakol kas mes visgi turim tvirtos vilties, kad neilgam viešpataus pas mus tamsios jėgos, kad neilgam kankins jie Lietuvos darbo žmonių kuną ir dvasią, kad galop nusileis ir jų saulelė, o užtekės ir pas mumis aukso šviesa spindanti Socializmo Saulė. Jei kas tam netiki, tai lai įsitikina pasižiurėjęs į musų jaunutės, bet ugninės dvasios pilnas socialistinio jaunimo organizacijas.

K. Žvainys.

ŽARIJOS.

Kaip matosi, vienybiniai tautininkai jau visiškai pranyko, o jų vietą užėmė sandariečiai.

Ar nevertėtų tad vienybinių tautininkų paveikslus sudėt į tą knygą, kuri vadinasi: "Pranykę gyvi sutvėrimai"?

Komunistai labai pyksta, kodel Lietuvos buožių valdžia neišdalino dvarų tų pačių dvarų darbininkams. Tiesa, yra už ką pykti, nes taip turėjo but padaryta.

Bet klausimas, kodel "Laisvės" raudondvario komisarai neišdalina savo dvaro "Laisvės" zeceriams, kurie visą laiką už pusdykį dirba?

Chicagos komunistai surengė koncertą 29 d. spalių. Koncerte dalyvavo vienas eskadronas raudonarmiečių, Trockio boba ir Butėnas "iš Italijos". Laike koncerto viena moteris pastebi: "Ale Butėnas tik ir susibaigęs."

Gal žmogui "Italijos" makaronai nepatinka.

Vienas "tovariščius" man sako: "Šeliapinas turi baso balso". — Ar tai basas turi kitokį balsą negu apsiavęs? — paklausiau aš jo.

Socialistų triusas išėjo kunigams ant naudos. Kada socialistai skelbdavo, kad moteris privalo turėti lygias tiesas su vyrais, tai kunigai piestu prieš tai stodavo ir socialistų skelbimą vadindavo "bedievybe".

Bet šiandien kunigai džiaugiasi, kad Lietuvos davatkos turi lygias su vyrais tiesas ir išrenka juos į Seimą.

A. Garbukas.

Lawrence'o lietuviams nepatiko Maikės Paltanavičiaus gišeft-meikerystė su "monki-pikčiais". Mat, Paltanavičius garsina savo biznį ir už tai ima nuo žmonių po 25c. įžangos.

M. Paltanavičius myli bobas. Tik paklausykite. Iš pat pradžios "Amerikos Lietuvį" redagavo Mrs. Paltanavičienė, o Paltanavičius buvo už zeceri. Vėliaus tą jo "gazietą" pradėjo redaguoti Miss Avietienaitė, o Paltanavičius išnešiojo po stubas. Dabar "A. Lietuvį" redaguoja boba su usais. Paltanavičius net pražilo nuo daugelio bobų.

Ana syk Jokubynas pasigyrė "A. Lietuvy", jog jis žinąs naujos rušies titulą, butent dr. T. B., bet jis prisipažino kaip gyvas nėra matęs titulų M.D. ir D.D.S. Stasys Storas paaiškino "Tėvynėj", kad M. D. ir Dr. D. S. reiškia medicinos daktarus, o S. B. reiškia tuberkuliozą (džiovą). Tada Jokubynas "išklumočino", ką reiškia dr. T. B. sekančiai: "Dr." reiškia drutą, "T." reiškia torielką, o "B." reiškia binzus. Taigi dr. T. B. reiškia drutą torielką binzų. Tokius "garbės" titulus suteikia "Saulė" ir "Amerikos Lietuvis" negramotniems savo redaktoriams.

Yes Sir.

NAUJAS LIETUVOS HIMNAS.

(Pagal kunigėlių dudą.)

Lietuva, tėvynė musų,
Tu davatkų žemė;
Iš tamsiųjų tavo minių
Mes sau turtą semiam.

Tegul tavo vaikai klauso
Vien musų mandrybės;
Tegul meldžias, prakaituoja
Del musų gėrybės...

Tegul "saulė" kunigynė
Dolerių bus pilna;
Nors liesa jos šviesa,
Kirpsim mulkiams vilną.

Tegul meilė kunigų
Jus kruvon sutraukia,
Vardan tų kunigų
Aukos tegul plaukia.

Amen.

Šilcikių Mikas.

SARBINA.

Oras buvo niaukus,
vėjas putė klaikus.
Ak! sniguros baltos tik draikės,

Tarpe medžių šakų,
ant lygiųjų takų,
baltos juostos skersai tiesės.

Oras biauro labiaus,
vėjas duko smarkiaus,
lyg skausmas krutinėj sukeltas.

Tik pajuodus šaka,
tartum alkio ranka,
nukarusi barška — svyruoja...

Gi čia sėdi po ja,
našlaitė Sarbina;
da jaunutė, graži mergelė.

Ir ją kratė šiurpis,
veidą glostė šiauris,
pečius susipurtusi klostė...

O prie širdies liudnos,
bet vis meilės pilnos,
ji glaudė mažytį ir maldė,

Be šešėlėj tyloj,
gedulingoj byloj,
jos lupos patyliai kalbėjo:

"Ukanota naktis,
"ta brangi praeitis,
"kuri buvo mano svajota.

"Ji mane kankins,
"mano širdis atmins —
"Tai buvo meilė liepsnota..."

"Stebuklingas daktaras".

Tamsiam Raseinių užkampy atsirado nesveiko proto žmogus, Ignas Grubliauskas vardu, kuris apsiskelbė "stebuklingu daktaru" ir pradėjo traukti prie savęs tukstančius žmonių. Kada tas beprotis buvo suimtas ir atiduotas į pamišėlių namus, kunigai už jį užsistojo ir klerikalų valdžia iiepė jį paliuosuot.

Del šito "stebukladario" Lietuvoje dabar kilo didelis skandalas.

Kauniškėj "Lietuvoj" Dras Kairiukštis aprašo šitą atsitikimą taip:

Paskiausiu laiku Lidavėnuose pagarsėjo savo gydymu Ignas Grubliauskis, provizorius bakteriologas. Jis turėjo didelio pasisekimo žmonių tarpe. Liaudis iš apielinkių "vagonais" važiavo gydytis į garsų "daktarą", lankė jį kartais per dieną šimtai pacijentų.

Kadangi aplinkybės, kuriomis gydydavo, atrodė labai nepaprastos (Grubliauskas apsivilkdavo ilga sermėga, persijuosdavo virve, statė ant stalo Dievo kančią ir t.t.), o kas svarbiausia, pats gydymo budas buvo keistas, kaip pats pasakojo, jis bučiuodavo skaudžiamasias vietas arba ragaudavo ligonio seiles, darydavo kryžiaus ženklą, žiurėdavo liežuvi ir rašė receptus, tai Gydytojų Komisija prie R. Apskrities Viršininko įžiurėjo tame nesveiko proto žmogaus elgesį, nutarė Grubliauską nusiųsti į psichiatrinę ligoninę jo psichikai ištirti. Kad suėmus tą asmenį, teko siųsti net kareiviu, nes žmonės priešingi buvo jo areštavimui.

Grubliauskas atsidurė psichiatrinėj ligoninėj Tauragėj. Čia nervų sistemos ištyrimas ir psichiatrinė ekspertiza iškėlė įdomių faktų. Pasirodė, kad tas asmuo buvo morfinistas-kokainistas, jau ilgus metus vartojąs įvairių narkotikų (svaiginamųjų vaistų) ir buvo taip toli nuženges kokainizme, kad žymiai suardė savo protą. Paaiškėjo, kad tas nelaimingas žmogus sirgo psichiniu suirimu su bendru atminties ir protavimo nusilpnėjimu. Tas ligonis giliai tikėjo į tokius niekus, kad kraujas pas jį "dvigubas", o kokainas sujungiąs tą jo kraują ir suteikiąs jam stebuklingų ypatybių, kad limpamoji liga nekimbanti į jį ir todel jisai galįs bučiuoti net siphilitiko žaizdas ir t.t. Kitais žodžiais, psichiatrinį terminą vartojant, tas ligonis pareikšdavo kliedėjimo idėjų (Wahndeen), paremtų mikroskopinio pobudžio regėjimo prigavimais, kurie esti pas gilius kokainistus. Tyrinėjančius jį ligoninės gydytojus jis kvietė įsitikinti mikroskopu, kad kraujas jo "dvigubas", sakės paragavęs kitų žmonių seiles galįs spręsti apie plaučių ligą, ir kalbėjo kitų beprasmių dalykų, kurių nupasakojimas čionai per toli nueitų.

Reikalui esant to asmens ligos istorija gali buti paskelbta. Išbuvęs beveik visą mėnesį ligoninėj, Grubliauskas tapo paleistas iš ligoninės aukštesnės administracjos įsakymu "sugrąžinti laisvę" tam žmogui. Matyt, čia įvyko kokia klaida, nes panašiai sergantieji mėnesiais turi buti gydomi ligoninėj arba kad ir namie, bet prižiurimi ir globojami, kaipo proto ligoniai.

Bet ką manyti apie tą liaudį, kurios pasitikėjimo įgijo Grubliauskas? Juk žmonės rinko šimtus parašų už jį ir iškėlė net jo bylą Seime. Matyt, dar neperaukštas pas mus švietimo laipsnis, jei suirusio proto žmogus, kuris nuo apgaviko skiriąs mažesniu sąmoningumu ir kitokiu savo elgesio supratimu, gali sekmingai liaudy veikti. Matyt, dar permaža pas mus kovojama su tamsiomis musų gyvenimo pusėmis.

Nesveiko žmogaus darbai, kuris pats aiškiai to nesuprasdamas ne tiktai išnaudojo liaudies religinį jausmą, bet ir žaidė kitų žmonių tamsumu (tamsuoliui neatrodo keista bučiuoti žaizdas), turėtų, rodos, sutikti visuomenės papeikimo.

Ypač musų dvasiškija, kuri stovi tikėjimo sargyboje, turėtų reaguoti prieš panašią religinio jausmo profanaciją. Tačiau yra pakankamai įrodymų, kurie parodo, kad ši kokainizmo auka net šviesesnių žmonių tarpe ir spaudoje rado sau nitikslių užtarėjų. Kai kurie laiko tą asmenį keršto objektu iš gydytojų pusės, kuriems jis buvo sudaręs "konkurencijos". Susilaukėm ir kuriozų. Kun. A. Vilimas (žiurėk "Laisvės" Nr. 181 šių metų) viešai skelbia (sunku įsivaizdinti!), kad Ignas Grubliauskas tiktų Lietuvos universitete profesorium buti. Ir tai kalbama apie asmenį, kuris neabejotinai dvasia ir kunu serga ir neatsako už savo elgesį.

Įdomu, kad fiziniai kokainizmo pažymiai yra irgi žymus pas Grubliauską. Aš priverstas esu visa tat skelbti tiktai tam, kad visuomenė nebutų klaidinama šioj nelaimingoj istorijoj.

Grubliauskai sudaro rimto pavojaus visuomenei ne tik todel, kad gręsia liaudies dvasios gyvenimo pusiausvyrai, drumsčia žmonių prasčiokų protą, bet ir todel, kad daug žalos galėjo padaryti savo gydymu. Juk nesveiko proto vaistininkas aklai, apgraibomis, be ligos supratimo, gydė negarantuotais del jų nepavojingumo receptais; ir kas žino, gal ne vienam įskiepyjo ligą savo bučiavimu iš žaizdos į žaizdą. Juk pats vartodamas svaiginamųjų vaistų ir lankęs, kaip pasakojo, kaž kokį kokainistų "klubą" Raseiniuose, gal ne vieną pratino prie narkotikų ir morfinistu ar kokainistu padarė.

Nejau mes, lietuviai, nemokam skirti kas gera ir neapkenčiama tautos sveikatos atžvilgiu?

Gyd. Jonas Kairiukštis,
Psich. ligon. asist.

Vilniaus lenkininkas Rygoje.

Iš Vilniaus į Rygą atvyko kun. Grondskis — užmegsti artimesniems ryšiams su latvių spauda.

Minimas kunigas Vilniuje leidžia, lenkų pinigais lietuvių kalba laikraštį "Musų Balsas", kurio tikslas palaikyti lenkų okupacinę valdžią Lietuvoje. Į tą laikraštį buvo panaši vokiečių okupacinės valdžios leidžiama Kaune "Dabartis".

Kun. Grondskis gerai mokąs lietuvių kalbą, ir yra kilęs iš Žagarės.

Jo veikimą ir jo leidžiamą laikraštį Vilniaus lietuviai labai puikiai pažįsta, ir jis tarpe lietuvių teturi tik tiek pasisekimo, kiek kitados vokiečių "Dabartis".

KORFANTY LAIMEJO.

Amerikos spauda 8 d. lapkričio gavo žinių iš Varšuvos, kad lenkų endekas ir reakcijonierius A. Korfanty, atsižymėjęs pernai sukilimuose Augštojoj Silezijoj, o vėliaus užgrobime Lietuvos sostinės Vilniaus ir Vilniaus krašto, laimėjo rinkimuose į Lenkijos seimą ir tuo apgalėjo Lietuvos išgamą J. Pilsudskį. Korfanty laimėjo francų remiamas ir todel francų militaristų programas, kuriame svarbiausią vietą užima kitų šalių užgrobimas, bus vykinamas be atidėliojimo ir susimylėjimo.

Aš pažįstu Korfanty ir man jo nusistatymas gerai žinomas. **Korfanty yra nusistatęs prijungti visą Lietuvą prie Lenkijos.**

Prusai, visas Pabaltijos kraštas ir Klaipėda tiktai stebuklu galės išsigelbėti nuo jo pasikėsinimo. Toks pat likimas laukia ir Ukrainą.

Žinau, kad šiuo paskelbimu aš vėl sukelsiu triukšmą klerikalų abaze ir išgąsdinsiu klerikalų viešus ir **slaptus** rėmėjus, bet negaliu gelbėti: išmušė valanda, kada visi lietuviai — piliečiai ir nepiliečiai, pilietės ir nepilietės — kuriems rupi Lietuvos likimas, turi kilti iš miego ir gelbėti savo gimtiną kraštą nuo gręsiančio pavojaus.

Prie progos drįstu pastebėti, kad atėjo laikas pagalvoti apie tai, kas dedasi Lietuvoje. Rinkimuose, kaip girdėti, ir vėl laimėjo krikščionys demokratai arba klerikalai — tai žmonės, kuriems labiausia rupi susiartinimas su Lenkija. Užtenka vieno jų atsinešimo sulyg Hymanso projekto: pats faktas liudija, kad klerikaiams terupi tiktai sujungimas Lietuvos su Lenkija.

Gal dabar Lietuva ir butų buvus dalimi Lenkijos, jeigu Galvanauskas nebutų išsigandęs bombos, kurią kas tai jam buvo pakišęs.

Tokioms priemonėms, tečiaus, tautos likimo neišgelbėsi, čia reikia organizuotos jiegos. O tokia jiega, kuri iki šiolei pasirodė tvirčiausiu Lietuvos nepriklausomybės ramsčiu, buvo ir yra **Lietuvos šauliai.** Tai yra vienintėlė Lietuvos organizacija, kurios nariai su visu atsidavimu gina Lietuvos nepriklausomybę. Tai yra ta organizacija, prieš kurią klerikalai čia, Amerikoje, taip agituoja.

Kazys Pilėnas.

Mt. Vernon, N. Y.
11-922.

Klerikalų mitingas su muzika.

Raseiniuose klerikalų didis agitatorius kun. Vilimas-Vilimavičius, eidamas į generalį mušį su socialdemokratais, buvo surengęs mitingą su muzika.

Pralaimėjęs visus šansus Raseinių apskrities valsčiuose ir bažnytkiemiuose, ačiu savo šmeižimo agitacijos budui, minėtas kunigas agitatorius sugalvojo naują budą patiems Raseiniams paimti.

Surinkęs visas moterisdavatkas, vaikus ateitininkus bei pavasarininkus, su popieriniais plakatais, vėliavoms ir muzika traukė nuo bažnyčios į rinką, kur Valst. Sąjungos ir socialdemokratų buvo mitingas. Kadangi visiems susirinkusiems buvo jau žinoma kr. demokratų rengiama manifestacija, o čia dar ir jos tikslas paaiškintas, tai kaip tik kunigas pasilipęs ant bačkos sušuko "štai socialistų gauja", minioj iškarto kilo toks švilpynių saliutas, "fašistų" organizatoriui ovacija, kokios šis turbut dar niekur (nei Kalnujuos bei Vadžgiry) nebuvo girdėjęs... Negalėdamas daugiau nei žodžio pratart ponas agitatorius stovėdamas ant kedės nusiėmė skrybėlę ir liepė griežt Himną... Tokiu budu kr- dem. agitatorius kun. Vilimas-Vilimavičius partijos agitacijai panaudojo Lietuvos himną, išvilkdamas jį gatvėn savo šmeižto įerzintai miniai nuraminti... Dėja, nieko negelbėjo nei Lietuvos himnas kun. Vilimo-Vilimavičiaus diriguojimui. Minia švilpė, rėkė, šalin! Ir prisiėjo vargšui su savo komanda eiti šalin. Taip ir pasibaigė generalis mitingas su muzika ir davatkoms, generaliu kun. Vilimo-Vilimavičiaus pralaimėjimu...

Taip nekartą pasauly atsitinka benorint į dulkes sutrinti kitus, pačiam su didele nosim tenka grįžti namo.

Valstybės turto vogimas.

Dar iki šiol daug Lietuvos siaurųjų gelžkelių turto išmėtyta ir nesurinkta iš okupacijos laiku.

Bėgiai, jėšmai ir kita medžiaga guli be priežiuros vogiama po truputį nyksta. Anksti ryto eidamas į darbą aš pamačiau siaur. g-lių seniuną Kudirką ir žydą Jelkiną vežant bėgius — tas man pasirodė įtartina, bet reikėjo eiti darban ir neturėjau laiko juos sekti.

Nakties laiku per miegą išgirdau sunkų vežimą važiuojant. Pabudus man kažkas dingtelėjo, kad gal but tai andai matyti bėgius vagia. Įėjus pro vartus pamačiau tuos pačius piliečius važiuojant tuščiomis.

Nutariau sekti juos. Tam tikslui pasišaukiau vaiką Andrių Matiutį, kuriam liepiau bėgti kartu su važiuojančiais — pats gi ėjau paskui. Privažiavę prie vietos, kur sukrauti bėgiai, įkrovė juos vežiman ir pasuko Aleksoto tilto link. Vežimui privažiavus prie tilto milicininkas nenorėjo leisti, bet žydas įbruko jam ką tai į ranką (vaikas matė raudonas kreditkas) ir kelias liko liuosas.

Galų gale nakties keleiviai privažiavo prie Janavos gatvės ir pavažiavę ja įsuko į namų Nr. 6 kiemą. Kada Kudirka su žydu bėgius iškrovė, tada aš įėjau kieman.

Pamatęs mane seniunas Kudirka pasileido bėgti. Aš jį privijęs sulaikiau. Mano užklaustas kam jisai vežė bėgius — pasiaiškino daręs tą meistro Simkaičio liepta.

Su milicijos pagelba aš nuvedžiau Kudirką su Jelke II nuovadon ir sustačiau protokolą. II nuovados vyresnis padėjėjas Matiutį kaipo liudininką įtraukti protokolan atsisakė. Tuomi tuo tarpu ši byla ir pasibaigė. Ar ji sulauks savo geistino galo ir valstybinio turto vagys ar bus nubausti — nežinau.

Abejoti mane verčia kitas atsitikimas.

Pernai aš buvau pranešęs milicijai, kad III nuovados padėjėjas Mickus Nemuno gatvėj Nr. 32 stato iš kažkokiu budu gautų siaurojo gelžkelio pabėgių namą. Bet jau dabar tie pabėgiai yra baigiami aikvoti — o jokių priemonių tam sulaikyti nesiimama.

Gelžkelio darbininkas
V. Skiaužinskas.

Išmainė pačią ant fordo.

Amerikiečių laikraščiai rašo, kad tulas John Smith turėjo pačią, o jo kaimynas O'Brien turėjo fordą. Smithui įkirėjo moteris, o O'Brienui nusibodo automobilius, ir jiedu pypkes berukydami nutarė anądien padaryt mainą. O'Brien paėmė Smitho pačią, o Smithas nuvažiavo jo mašiną.

Ant rytojaus Smithas atėina pas O'Brieną ir sako:

—Sei, Džio, tu mane apgavai. Tavo fordas jau daug vartotas. Jis yra, taip sakant, sekenhend karas.

—Tas tiesa — sako O'Brien — bet tavo pati taippat sekenhend.

Smithas pakrapštė sau galvą ir pamislijęs argumentuoja toliaus:

—Ale klausyk, kas man dabar iš tavo fordo, kada aš neturiu pačios ir neturiu ką išsivežti jame?

—O kas man iš tavo bobos — atšauja O'Brienas — kada aš neturiu fordo ir negaliu su ja niekur išvažiuoti?

—Well, jeigu taip, tai atsimainykim,—sako Smithas.

—All right! — sako O'Brien — atvežk man fordą ir pasiimk savo pačią.

Ir jiedu atsimainė.

Dabar klausimas, katras jų katrą apgavo?

Nepermokėkit už laiškus į svetimas šalis.

Nuo raportų, kurie kasdien pasiekia Susinešimo Departamentą, matyt, jog Amerikos išdirbėjai ir išgabentojai nenaudoja sumažintų pašto kainų į daugelį svetimų šalių. Tas liečia Argentiną, kaikurias lotyniškas Amerikos šalis ir Ispaniją.

Dabar dviejų centų pašto stampa neš vienos uncijos laišką į pusę šimto svetimų šalių apart 50,000 paštų Suv. Valstijose. Jeigu kas deda penkių centų stampą į tas šalis, tai trimi centais permoka.

Sekantis surašas imtas iš Pašto Departamento leidinio liepos 27, 1922, ir parodo, į katras šalis už du centu eina laiškai: Argentina, Bahamas, Barbados, Bermuda, Bolivia, Brazil, British Guiana, British Hondurnas, Canada, Columbia, Costa Rica, Cuba, Dominican Republic, Dutch West Indies (Aruba, Bonaire, Curacao, Saba, St. Bustatius, Martins), Ecuador, Great British, Ireland, Honduras, Jamaica (su Turks, Caicos, Cayman Island), Leenard Islands (Antigua, Barbuda, Redonda, St. Kitts arba St. Christopher, Nevis, Anguilla, Dominica, Montserrat, Virgin Islands), Martinigue, Mexico, Newfoundland, New Zealand, Nicaragua, Panama, Peru, Salvador, Shanghai, China, Spain (su Belearic Islands, Canary Islands, ir valdymais ant North African kranto), Trindad, Tobago, Western Samoa, Mindward Islands (Grenada, St. Vincent, Grenadines, St. Lucia).

Kainos del atvirlaiškių į tas šalis ir mainosi, į vienas šalis po centą, ir į kitas po du centu.

F.L.I.S.

Koks buvo dievas Perkunas?

Perkunas buvo vyriausis senovės lietuvių dievas. Jisai globojo lietuvių tautą tuomet, kuomet ji buvo laisva ir galinga. Todel Perkuno ir dabar lietuviai negali užmiršti.

Bet ar žinot, kaip jis išrodė, kokių stebuklų jisai darė ir kaip senovės lietuviai jį garbino?

Ar žinot taipgi, koks buvo dievas Praamžius, kaip jis sunaikino pasaulį, ir kaip paskui ant tuščios žemės sutvėrė lietuvių tautą?

Ar žinot apie dievą Patrimpą?

Ar žinot ką veikdavo vyrų dievai Pikuolis, Kovas, Ragutis ir Pizius, arba moterų deivės Gabija, Jura, Laumė, Milda ir kitos?

Jei to nežinot, o norėtumet žinoti, tai išsirašykit knygą vardu **"Kokius Dievus Žmonės Garbino Senovėj?"**

Toj knygoj yra aprašyti netiktai visi senovės lietuvių dievai ir tikėjimas, bet ir kitų tautų, pradedant nuo saulės garbintojų iki krikščionių gadynės. Tenai rasite aprašyta iš viso apie 400 įvairių dievų. Podraug susipažinsit ir su tomis tautomis, kurios tuos dievus garbino, kur jos gyveno, kaip atsirado ir kaip išnyko (nes daug jų jau nebėra).

Knyga netikybinio pobudžio, bet grynas mokslas. Ją perskaitęs galėsi stoti į diskusijas ir sukirsti kiekvieną kunigą.

Veikalas yra parašytas labai gyva ir aiškia kalba, ant dailios popieros, turi apie 300 puslapių skaitymo ir kainuoja tiktai $1.00. Tas pats dailiai apdarytas, $1.25. Jis gaunamas "Keleivio" redakcijoj. Nusiųsk pinigus, ir tuojaus gausi knygą.

"KELEIVIS",
255 Broadway, So. Boston, Mass

GAISRAS FAJERVERKŲ DIRBTUVĖJ.

Hanover, Mass. — Šį panedėlį fajerverkų dirbtuvėj čia kilo gaisras ir sudegė vienas 70 metų amžiaus žmogus.

LAIVAS "MAURETANIA" SUMUŠĖ VISUS REKORDUS. PERPLAUKĖ VANDENYNĄ Į 5 DIENAS, 7 VALANDAS IR 33 MINUTAS.

Laivas "Mauretania", kuris išplaukė iš Southamptono į Ameriką, savo greitumu sumušė visus rekordus, nes perplaukė Atlantiką ir pasiekė New Yorką į 5 dienas, 7 valandas ir 33 minutas. Nei vienas laivas iki šiol to nepadarė. Tai yra didelis, puikiai įtaisytas ir gražus laivas.

NEGIRDĖTA NAUJIENA WORCESTERIEČIAMS.

Parankioj vietoj lietuviai atidarė GARADŽIŲ. Mes laikome gerus mechanikus, kurie taiso visokias be skirtumo mašinas gerai ir pigiai. Taipgi užlaiko Gasoliną ir Aliejų mašinoms. Garadžius atviras dienomis ir naktimis. Visus lietuvius prašom kreiptis pas mus ir užtikrinam gerą ir užganėdinantį patarnavimą. (47)

JUOZAPAS F. ZAKARAS
Savininkas
3 Harrison st., Worcester, Mass.

Pajieškojimai

Pajieškau savo sesers Onos Novaršienės, po tėvais Žilinskaitės. Meldžiu atsišaukti, turiu labai svarbų reikalą.

Barbora Umantienė
248 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Aš, Jurgis Masys, pajieškau savo giminių: Antano Marcinkevičiaus, Šilų sodos, Antano Meškausko, Anykščių parapijos, Vikonių sodos. Taipgi pajieškau savo pažįstamų iš Viešintų parapijos, Šilų sodos. Labai maloniai meldžiu mano gimines ir pažįstamus atsišaukti šiuo adresu:

Jurgis Masys
653 W. 3rd st., Plainfield, N. J.

Pajieškau Rapolo Lamaičio. Turiu svarbų reikalą prie jo. Kas apie jį žinote, meldžiu prisiųsti man jo adresą.

M. Lamaitis
Brookfield, N. Y.

Pajieškau savo draugo Klemenso Puzino, Ukmergės parapijos, Deltuvos valsčiaus, Svaronių kaimo. Palikau aš jį Brooklyne 1909 metais. Meldžiu atsišaukti arba kas apie jį žinote man praneškite

Jonas Lukes
312 W. 2nd st., Chester, Pa.

Pajieškau pusbrolio Jurgio Liaudansko iš Pavuosvaidžių, Girkalnių parap., Raseinių apskr. Kas apie jį žino malonės pranešti arba pats lai atsišaukia. Jis gyveno Chicagoje.

Marijona Liaudanskaitė
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Aš, Domininkas Lupeikis, pajieškau savo tikro sunaus Jono Lupeikio, Kauno rėdybos, Panevėžio apskričio, Traškunų valsčiaus. 14 metų gyvenom Libavoj. Iš Libavos 1908 metais jis išvažiavo Amerikon į Baltimore, Md. Aš, jo tėvas, esu jau senas. Sunau, jei esi gyvas, atsišauk. Taipgi jei kas apie jį žinote, malonėkite man pranešti, už ką busiu labai dėkingas.

D. Lupeikis
Raguvos paštas, Panevėzio apskr.,
Kauno rėd., Lithuania.

Pajieškau savo draugų Jono ir Stanislovo Viškeškų. Jie yra nuvažiavę iš Argentinos į North America, ir praėjo jau keturi metai, kaip aplaikiau nuo jų paskutinį laiką. Labai norėčiau su jais susižinoti.

Benediktas Braziulis
Casilla de Correo 591
Buenos Aires, Argentina.

Aš, Marė Jokubkaitė, pajieškau savo brolio Leono Jokubkos, Kauno rėdybos, Simonių parapijos, Grubių sodžiaus. Meldžiu atsišaukti arba kas žinote praneškite, už ką busiu dėkinga.

Miss Mary Jokubkaitė
552 St. Patrick st., Montreal, Canada.

Pajieškau savo sesers Antaninos Kimontaitės, Kauno rėdybos Šiaulių apskričio, Stungių kaimo. Šeši metai kaip išvažiavo iš Amsterdamo, N. Y. ir nieko nežinau apie ją. Meldžiu atsišaukti arba kas žino malonėkite man pranešti, nes turiu svarbų reikalą. (47)

Louis Kimont
20 Swan st., Amsterdam, N. Y.

Aš, Veronika Kuktavičienė, pajieškau savo vyrą Franą Kuktavičių, kuris mane paliko su mažais vaikais. Ar jis pats tegul atsišaukia, ar kas žinote man praneškite. Girdėjau, kad jis gyvena Detroit, Mich. Jis yra didumo 5 pėdų ir pusės, tiesėji ranka yra sužeista arba kolieka. (47)

Veronika Kuktavičienė
36 Drayer ave., Waterbury, Conn.

Pajieškau brolio Stanislovo Ivanavičiaus, Kauno rėdybos, Šiaulių apskričio, Kuršėnų pašto, Ševrimuičių kaimo. Gyveno Rumford, Me., o dabar nežinau kur jis randasi. Kas apie jį žinote praneškite, arba pats lai atsiliepia. (47)

Antanas Ivanavičia
2663 E. Collins st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau Juozo Mikelionio, paeina iš Suvalkų rėdybos, Leipunų valsčiaus, Valenčiunų kaimo. Taipgi pajieškau Rožės Kupsčiutės, Veisėjų valsčiaus, Suvalkų rėdybos, Smarliunų kaimo. Meldžiu atsišaukti. (47)

John Navickas
Box 12, Eriton, Pa.

Pajieškau Gendrutės Vasilaitės. Ji pirmiau gyveno Phiiadelphijoj, po numeriu 1102 So. 7th st., o dabar nežinau kur ji gyvena. Aš turiu labai svarbų reikalą prie jos. Kas apie ją žinot, meldžiu pranešti, arba ji pati lai atsišaukia, už ką busiu labai dėkingas. (47)

Jack Jankauski
% Sawyer Goodman Co.
Ontonagon, Mich.

Pajieškau savo draugų Vilimo Viseckio ir Broniusės Visockytės. Jie paeina iš Stakių parapijos, Džaugių kaimo. Pirmiau gyveno Port Washington, Wisconsin valstijoj. Meldžiu jų pačių atsišaukti arba kas apie juos žino pranešti ant adreso: (48)

Jurgis Bakaitis
38 R. R. ave., Bridgeport, Conn.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, nesenesnės kaip 30 metų. Gali buti ir su vaiku. Aš esu 39 metų, turiu gerą darbą, uždirbu gerai, iš amato endemenas. Kurios mylit apsivesti atsiliepkit prisiųsdamos savo paveikslus, kuriuos ant pareikalavimo sugrąžinsiu. Aš turiu turto lig tukstančio. (46)

L. D. S.
2220—137 st., Indiana Harbor, Ind.

Pajieškau apsivedimui merginos nuo 21 iki 28 metų amžiaus. Aš esu 29 metų amžiaus vaikinas, turiu gerą darbą, esu mašinistas, uždirbu nuo 150 iki 200 dolerių į dvi savaites, esu pasiturintis, turiu vertės virš $5.000.-00. Merginos, mylinčios dorą šeimyniška gyvenimą malonėkite atsiliepti, prisiųsdamos savo paveikslą, kurį ant pareikalavimo grąžinsiu ir atsakyma duosiu kiekvienai. Vaikinus meldžiu nerašinėti.

J. I. Valančauskas
Box 18, Pursglove, W. Va.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės nuo 25 iki 30 metų. Aš esu 29 metų vaikinas. Kurios sutiktų imti civilį šliubą, malonėkite atsišaukti ir su pirmu laišku prisiųskit savo paveikslą, kurį ant pareikalavimo sugrąžinsiu.

Jos. Kzl.
Co. D. 16th Inf., Fort Jay, N. Y.

Pajieškau apsivedimui merginos, nuo 25 iki 45 metų senumo. Aš esu 28 metų. Geistina, kad atsišauktų tokia, kuri turi daug turto, moka švariai daining ruimą užlaikyti ir žino kaip vištas prižiurėti. Tokia tiks ir Lietuvoj. Atsišaukit ant šio adreso:

Frank Mack (48)
3 Allston st., Boston, Mass.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, kad ir persiskyrusios, nieko nekenkia, kad ir su kudikiu, nepaisant tikėjimo, nesenesnės kaip 30 metų. Aš esu 29 metų, pusėtinai pasiturintis, kalbu 7 kalbom. Merginos arba našlės, mylinčios šeimyniką gyvenimą, malonėkite atsišaukti ir su pirma laišku prisiųsti paveikslą, atsakymą duosiu kiekvienai. (47)

P. B.
928 Onaida st., Shenokin, Pa.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, nors ir su vaiku, tarp 30 ir 40 metų senumo. Aš esu našlys 45 metų senumo, vaikų neturiu. Turiu farmą, 40 akrų žemės ir 4 lotus, viskas išmokėta. Aš ant farmos negyvenu, bet dirbu maine. Katros norit apsivesti, atsišaukit. (48)

Karolis Gagis
Wenana, Ill.

REIKALAVIMAI.

REIKALINGI VYRAI IR MOTERIS prie darbo Knitting Mill. Geras, švarus darbas ir geros algos. Nėra streiko Adresas: (48)
THE BAILEY KNITTING MILLS FORT PLAIN, N. Y.

PAJIEŠKAU VYRO, KURIS NORĖTŲ DIRBTI ANT FARMOS. Norintieji tokį darbą užimti tuojaus atsišaukit per laišką. Atsakymą duosiu kiekvienam. (46)

CHARLES F. SIMONS
Box 111, West Exeter. N. Y.

REIKALAUJAME AGENTŲ, moterų ir merginų kiekvienoje apielinkėje (galėtų dirbti ir vyrai). Patyrimas nereikalingas. Dirbti pilną arba liuosą nuo darbo laiką. Pardavinėti naujai išrastą dalyką, delei moterų ir merginų. Yra neatbutinai reikalingas ir naudingas. Reikalaukite informacijų arba sampelio. Rašykite: (46)

JOHN MICHEL
Gen. Del. Chicago, Ill.

PARDAVIMAI.

VALGYKLA SU MINKŠTAIS GĖRIMAIS parsiduoda, arba norintis galėtų eit į partnerius. Biznis geras. kreipkitės pas (47)

SHLITZ TAP
109 Ames st., Montello, Mass.

Kriaučiams gera proga!

Turiu ant pardavimo štymu prosijamą mašiną (steam press machine American). Norintieji pirkti, kreipkitės sekančiu adresu: (47)

K. KAPIČAUSKAS
7 Battle st., Brockton, Mass.

KALENDORIAI ANT 1923 M. JAU GATAVI!

Prisiųsk $1.00, o mes pasiųsim didelius sieninius 4 kalendorius, ant kurių pamatysit lietuvišką kariumenę, eroplaną, šienapiuvius, rugius kertant, artoją ir didelę merginą laikant lietuvišką vėliavą ir kitokių. Vienas 25c. Indėk markę atsakymui.

Adresuok: (48)

J. YERUSEVIČIUS
Box 68, LAWRENCE, MASS.

KNYGOS.

ŽOLIŲ DAKTARAS ..... 50c.
PASLAPTYS LOŠIMO KAZYROMIS arba kazirninkų laimė 25c.
SENOS SLAPTYBĖS ir NAUJI IŠRADIMAI ..... 25c.
NAUJA SAPNŲ KNYGELĖ, teisingai isguldanti kiekvieną sapną ..... 25c.
VAISTININKAS, Daktariška knygelė ..... 25c.
LIAUDIES GURBAS, daug gražių ir naudingų skaitymų; 6 knygutės į vieną ..... 25c.

Pinigus siųskite **Jos Šidlauskas** ir rašykit, kokių knygų norėsit. (47)

JOS. ŠIDLAUSKAS
2111 Winchell Ave., Cincinnati, Ohio.

MOKYTOJA ĮSAKO

savo mokiniams mokyklose, kad jie valytų savo dantis kas rytas, delei geresnio pasisekimo moksle. Geri dantįs reiškia geresnį maisto sukramtymą, geresnę sveikatą, geresnį žaidimą ir darbą. Tėvai gali prigelbėti mokytojams. Nupirkit triubelę COLGATES. Pridabokit, kad vaikai valytų juo savo dantis du kartu į dieną—ryte ir einant gulti. Didelės mieros triubelės kainuoja 25 centai.

ARTISTIŠKI PAVEIKSLAI
Iš Francijos, Vokietijos, Italijos ir kitų šalių; miera 5½x8 colių. Sampelius ir kainą siunčiame už 20c. (46)
K. P. URBIS
P. O. Box 223, Grand Rapids, Mich.

PETRAS VALUKONIS
Tik vienas lietuvis.
Auksorius ir Laikrodininkas

Per 12 metų So. Bostone parduodu ir taisau visokios rušies aikrodžius, žiedus, lenciugus ir šiaip visokius auksinius ir auksuotus daiktus. Darbą ir užsakymus priimu per paštą ir išpildau teisingai ir greitai. (?)

P. VALUKONIS
SO. BOSTON, MASS.
375 BROADWAY

Telefonas 5112-W.
Dr. A. Gorman-Gumauskas
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 10—12 dieną;
nuo 2—5 po pietų;
nuo 6—8 vakare;
Nedėliomis nuo 10—12 dieną.
705 N. Main st. kamp. Broad st.
MONTELLO, MASS.

Phone, West 2491
DR. J. JONIKAITIS
Laikas: 1—3 ir 7—9 val. vak.
3732 MICHIGAN AVE.
DETROIT, MICH.

VALUTKEVIČIAUS
TREJANKA
arba
TREJOS-DEVYNERIOS

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolių, šaknų ir žievių. Gydo visokias skilvio ligas: nemalimą, dispepsiją, išputimą, riemenį ir t.t. Geriausiai pataiso apetitą.

Trejankų pakelis 50c.

ŠALČIO IR GRIPO PROŠKOS.
Nuo šalčio galvoje, gripo, šalčio purtymo, skaudėjimo kuno ir kaulų. Nėra geresnių gydulių nuo šių nesmagumų, kaip Valutkevičiaus Šalčio ir Gripo Proškos.

Pakelis 50c.

Siųsk Money Orderį ar stampomis.

ANTHONY VALUTKEVICH
PH. G.
15 Intervale st., Montello, Mass.

PATARMĖS MERGINOMS
APIE LYTIES DALYKUS.
Parašė M. H. Sangerienė.
Knyga papuošta tam tikrais paveikslais. Išleido F. J. Stropienė, pridėdami naudingų patarimų ir moterims.
Kurios da šitos knygos neturit, tuojaus užsisakykit. Ji kainuoja $1.00. Pinigus galima atsiųsti per money orderį, arba įdėjus popierinį dolerį į laišką. Adresuokit taip:
MRS. V. RADAVICH (52)
506 N. Ellwood ave., Baltimore, Md.

Tel.: Market 6234
ir Market 4526
DAKTARAS
F. MATULAITIS
LIETUVYS GYDYTOJAS
Priima ligonius sekančiomis valandomis:
Nuo 1—3 po pietų;
Nuo 7—8 vakare.
8709 JOS CAMPAU AVE.,
DETROIT, MICH.

70 DAINŲ!
Chorų ir jų vadovų žiniai: Atspausdinta 70 choralių dainų vienoje knygoje. Diduma tų dainų maišytų chorų balsams; dalis jų vyrų arba ir moterų kvartetai ir dalis duettų, kurie tinka geriausiai vaikų choramS.
Knygos kaina 1 d. 50c.
Atyda! Kas ims iš karto 20 knygų, gaus už 25 dol.
Siųsk pinigus ir rašyk:
M. PETRAUSKAS
769 Broadway, So. Boston, Mass

LIETUVIS OPTOMETRISTAS
(AKIŲ SPECIALISTAS)

Išegzaminuoju akis, pritaikau akinius ir sulaužytus sutaisau už prieinamą kainą.
J. L. Pačakarnis O. D.
377a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

"Amžinos Mišios"

Apie 30 metų tam atgal Lietuvoje buvo labai populiariškos "Amžinos Mišios", ypatingai tarpe davatkų. Prieš mano išvažiavimą Amerikon, mano kaiminka Viktorė Puidienė Šetyjuose, kunigo Stasiaus Puidos motina, prisispyrusi įkalbinėjo man, kad aš už savo motinos dušią užpirkčiau tas "amžinasias mišias" už 5 rublius, nes tų mišių tokia kaina buvo; sako, nors motinos dušia prie peklos dugno butų prilipusi, bet tų mišių galybė (už 5 rublius) kaip su maluno vindu rugių maišą ištrauks į viršų danguosna.

Viktorė Puidienė buvo labai dievuota ir apie Dievo reikalus žinojo taip, kaip vaitas savo valsčiaus visus užkabarius; mat, jos sunus buvo kunigas, ir ji kaip kada jam į ranką pabučiuodavo, o kaip kada sunus kunigas, kaip veršis, ir į jos ranką niukteldavo.

Man užklausus Puidienės, kodel tos "Amžinos Mišios" už 5 rublius taip galingos, ji šiaip paaiškino: esą, vienas kunigas laikąs tas mišias dieną ir naktį, ir nuolatos, kaip vienas tik baigiąs, tai kitas jau pradedąs. Ir taip einą be pabaigos.

Lygiai kaip tos "amžinos mišios", jau per keliolika metų kartojama per laikraščius pasaka apie J. O. Širvydą ir T. M. D. knygeles, kurių buk jisai prisispausdinęs; ir taip varo ir varo, be pabaigos. Tas man ir priminė tas "amžinas mišias". Kaip tik kam užeina ant minties, nors visai neturinčiam nei mažiausios žinios nei nuovokos apie T. M. D. reikalus nei apie Širvydo santykius, tuoj ir šaukia: "Ahą! o ką tu padarei su T. M. D. knygelėmis?" Kiti vėl šaukia, "pavogei", ir taip panašiai, šiurkščiausiais žodžiais; kaip vienas pradeda, tai kitas geradėjas padeda triubyt.

Dalykas yra toks, kad Širvydas yra visai neprasikaltęs, tų knygelių nėra prisisavinęs ir suvisai nieko nepavogęs.

Tos knygelės atspausti buvo pavesta "Kovai" Philadelphijoje, kuomet Širvydas buvo "Kovos" redaktoriumi ir administratorium. Kaip pirmiau, taip ir tuomet, visą sutartį su "Kova" padarė T. M. D. Centro Komitetas. Tame komitete buvo: Mikas Paltanavičius, prezidentas; Antanas Ramanauskas, sekretorius, ir Jonas Naujokas, kasierius, žemiaus pasirašęs. Buvo suderėta darbas, skaitlius egzempliorių ir kaina, ir padaryta kontraktas.

Mes, Centro Komitetas, suderėjome su "Kova" per Širvydą atspausdinti tam tikrą skaitlių, surokuojant darbą ir popierą už sutiktą sumą. Tais laikais tarp Amerikos lietuvių buvo karščiausis geidulys apšvietos ir platint literaturą; negalintiems nusipirkti, dovanai buvo dilinama, kad tik tamsųs žmonėliai skaitytų šviestųsi ir t.t. Širvydas tada irgi turbut buvo pagautas to upo platinimui knygų, ir kaip prasidėjo "Kovoje" tos knygelės statymas, jis atrašė pas T. M. D. virš minėtą Centro Komitetą, kaip gerai atsimenu, sekančiai: "Apart suderėto skaitliaus, kurį Širvydas turės pristatyti T. M. D-tei, kad C. K. leistų dasipirkti popieros ir nuo savęs užmokėti už spaudą, ir daugiau egzempliorių atspausdinti, kuriuos jisai paplatinsiąs tarpe L. S. S. draugų ir šiaip lietuvių, pagal T. M. D. mieirius, kad kurie negalės nusipirkti, tad dovanai duot, — ir todel jokia skriauda T. M. D-tei nepasidarys."

Ant tos propozicijos, aš, kaipo T. M. D. kasierius, sutikau, nes šios draugijos ir yra mieris ne krauti kapitalą, bet apšvietą platinti; ir patariau, kad Širvydas gali dasipirkti popieros ir daspausdinti tiek, kiek jis galės išplatinti, už popierą ir spaudą patsai užsimokėdamas. Antanas Ramanauskas, sekretorius, mano patarimui pilnai pritarė, kad Širvydas gali spausdint tų knygelių platinimui savo keliais. M. Paltanavičius, prezidentas, kaipo diplomatas, rašė, kad tam užmanymui pritariąs, nors ir butų priešingas. Tad sekretorius su kasierium, budami du balsu prieš vieną, jį persvėrėme. Taigi ir buvo leista Širvydui spausdinti ir platinti pagal jo išgalę tas knygeles.

Kadangi Širvydui pasitraukus anais metais nuo "Kovos", prasidėjo nuolatinis žnaibymasis tarp jo ir nekurių L. S. S. draugų, o Širvydas ne vienam karštų pelenų už apikaklės užpylė, tad socialistai ėmė žarijas žerti Širvydui. Ir iškelta skandalas, kad nuženminus priešo autoritetą. Per keletą metų tas skandalas buvo nutilęs, bet ir vėl kartais atsimenama, kaip tos "amžinosios mišios". Todel nusprendžiau visą dalyką, taip kaip jį ištikro buvo, paaiškinti visuomenei per "Keleivį", kad Širvydas nėra jokių T. M. D. knygelių nusukęs, ir kad platint neteisingas žinias apie nebuta daiktą vra daroma Širvydui kruvina skriauda.

Iš priežasties, kad paskutiniais keliolika metų neėmiau dalyvumo lietuviškoje politikoj, šis paaiškinimas yra užsivilkęs, bet kad padarvt galą toms zaunoms, kaip "amžinoms mišioms", visgi yra geriau nors vėlai, negu niekad.

Viršuj einantį dokumentą panaudoju pagal mano, kaipo T. M. D. centro kasieriaus rekordą, nuo 1905 m. rugsėjo 25 d., kur buvo pavesta "Kovai" per Širvydą spausdinti knygutę "Socializmas ir Darbininkiškasis Klausimas"; — rankpinigių buvo duota už spaudą $60, o atspausdinus visas, užmokėti likusią dalį pagal suderėjimą. Balansas sumokėta sausio 2, 1906 m., $104. Išviso $164.

Jonas Naujokas,
T.M.D. Ex-Kasierius,
Centro Komiteto.

Nuo **Redakcijos.** — Gerai, kad p. Naujokas šitą dalyką paaiškino, nes, kiek mes atsimenam, jis pats tą gandą apie "pavogtas knygas" ir paleido.

Liaudininkai nusmuko.

Rinkimai į nuolatinį Lietuvos Seimą parodė, kad liaudininkų partija labai mažai turi pritarimo žmonėse. Pavyzdžiui, Smilgių valsčiuje, Panevėžio apskričio, balsų gavo:

Socialdemokratai	242
Valst. Sąjunga	451
Krikšč. demokr.	451
Ukininkų sąjunga	260
Darbo Federacija	347
Lenkai	86
Žemdirbiai	61
O liaudininkai tik	25

Radviliškio miestelyje balsų gavo:

Socialdemokratai	1097
Krikšč. demokratai su ukininkų sąjunga ir darbo federacija	692
Valst. sąjunga	165
Lenkai	368
Žydai sionistai	200
Žydų "achadus"	83
Darbin. kuopa	96
O liaudininkai tik	8

Šeduvos valsčiuje:

Socialdemokratai	309
Valst. sąjunga	447
Krikšč. demokratai	443
Ukininkų sąjunga	784
Darbo federacija	457
Žemdirbiai	76
Lenkai	22
Darbin. kuopa	61
O liaudininkai tik	9

Taigi liaudininkai visai nusmuko. Ir jeigu jie vis delto pravedė į Seimą keliatą savo atstovų, tai tik delto, kad jie ėjo išvien su valstiečių sąjunga.

Spalių 8 d. lenkų partizanų plėšikų gauja užpuolė musų sargybą ties Kužių kaimu, netoli Giedraičių. Musų eilinis kareivis Milašius Simanas užmuštas.

FARMOS!

PARSIDUODA FARMA.
160 akrų geros žemės, 47 akrai dirbamos, likusioji ganykla ir miškas. Kaina $2,500. Jeigu kam patinka, gali pirkti su gyvuliais ir įrankiais. Daug ganyklos. Jeigu kas neturi užtektinai pinigų, gali gaut ant išmokesčio. Budinkai geri. (47)
J. JONAITIS
Stauffer Alberta, Canada.

FARMA TURI BUT PAR DUOTA TUOJAUS.

185 akrai žemės, 85 akrai dirbamos ir lygios žemės. Didelis ežeras, valtelės, maudynės, daugybė vaisinių medžių, didelė puiki stuba, telefonas, maudynės ir vanduo stuboj. Gali but išrandavota už $750 ant vasaros, arti mokykla ir miestas. Didelė barnė karvėms ir arkliams, 5 kitoki budinkai, visi gerame stovyje. Taipgi 13 karvių, 1 bulius, 2 arkliai, 100 vistų, visoki farmos įrankiai ir masinerijos, stubos rakandai. Pienas nuperkamas iš namų, už kurį gaunama virš $2000 į metus. Geras miškas, dalis žemės galima išdalint ir parduot ant lotų. Kaina už viską $7,800. Įnešt $2,800. Rašyk tuojaus. (48)
J. KIRMAN
R. F. D. 1, Norwich, Conn.

PARSIDUODA FARMA.

125 akrai žemės, 53 akrai apdirbtos ir užsėtos javais, 190 vaisinių medžių, daug miško, 8 ruimų stuba, 2 barnės, 2 vištininkai, 4 kitoki budinkai, taipgi 18 melžiamų karvių, 2 arkliai, 1 trokas, visokios mašinerijos, vežimai ir pakinkai. Pienas parsiduoda ant vietos po 10c. už kvortą. Ši farma randasi prie vieškelio, 5 mailės iki miestui, 2½ mailių iki geležkelio stočiai, mokyklos randasi arti farmos. Turi buti tuojaus parduota. Už viską tik $5500. Įnešt $2000. Likusieji ant lengvų išlygų. Rašykit angliškai. (46)
I. KIRMAN
R. F. D. 4, Putnam, Conn.

Tel. So. Boston 506-W
DAKTARAS
A. L. KAPOCIUS
LIETUVYS DENTISTAS.
VALANDOS Nuo 9 iki 12 dieną.
Nuo 2 iki 9 vak.
NEDĖLIOMIS: iki 1 v. po pietų.
Seredomis iki 12 dieną.
Ofisas "Keleivio" name
251 Broadway, tarpe C ir D st.
SO. BOSTON, MASS.

Jis linksmas, nes turi
BAMBINO
Vaisbaženklis Reg. S. V. Pat. Biuro
Kudikiai mėgsta jį!
Jie prašo daugiau!
Bambino yra geriausia gyduolė nuo užkietėjimo, diegimo ir kitų vidurių suirimų. Veikia greitai ir visiškai. Jis yra geriausias kudikių draugas.
35c. aptiekose arba už 40c. prisiunčiame tiesiai iš labaratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

ANT KALĖDŲ Į TĖVYNĘ

George Washington Nov. 28
President Adams Dec. 6
President Fillmore Dec. 9
America - - - Dec. 13
President Harding Dec. 23

Tukstančiai ateivių rengiasi praleisti Kalėdas savo Tėvynėje su savo mylimiausiais. Kad patarnavus jiems, S. V. valdžia suruošė specialę ekskursiją Amerikos laivų, viršuje paminėtų.

Viskas bus daroma, kad užlaikius Kalėdų šventę ant šių laivų. Mažiems vaikams bus dalinamos dovanos.

Lietuviai gali keliauti tiesiog į Tėvynę po priežiura p. Antano Rypkevičia. Ši ekskursija išplauks 13 d. gruodžio ant S. S. America. Pasažieriai perkeliami Bremene, o iš ten gali keliauti į Berlyną, Karaliaučių, Eidkunus ir Virbalį. Kaina — į Bremeną $103.50; Kauną — $105.15; Vilnių — $105.30. (Karės taksų ekstra).

Rašykite šiandien del platesnių informacijų apie šį puikų laivą.

APMOKĖJIMAI.

Jei nori parsitraukti draugus ar gimines iš Senosios Tėvynės, apmokėk jųjų kelionę per UNITED STATES LINES, uztikrink jiems gerą patarnavimą, patogumus — tegul jie keliauja po AMERIKOS VĖLIAVA.

REIKALAUK KNYGOS.

Rašyk šiandien del pilnų informacijų. Dasižinokite apie gražius Suv. Valst. laivus, plaukiančius į Europą. Jokių už tai pareigų neturėsi. Fasiųsk blanką šiandien.

Informacijų apie laivų išplaukimą ir laivakortes reikalaukite adresuodami

UNITED STATES LINES
Moore and McCormack, Inc.,
Roosevelt Steamship Co., Inc.
45 Broadway, New York City
110 So. Dearborn Street, Chicago, Ill.
92 State St., Boston, Mass.
Managing Operators for

INFORMACIJŲ BLANKA
U. S. Shipping Board
Passenger Dept. 824 L P
45 Broadway, New York City

Malonėkite prisiųsti man Jusų knygutę veltui del autoritetingų faktų apie kelionę. Taipgi pilnas informacijas apie Jung. Valst. Linijos laivus į Europą
Vardas .....
Adresas .....
Miestas ..... Valstija.....

UNITED STATES SHIPPING BOARD

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ į LIETUVĄ PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

VAŽIUOKIT PARANKIU KELIU
Lietuviai važiuojanti į Piliavą aplenkia Lenkų karidorį.
KLESA PADALINTA Į KAMBARIUS
Su 2, 4, 6, ir 8 lovoms. Laivai išplauks
LITUANIA ..... Gruodžio 6
ESTONIA ..... Gruodžio 27
IŠ NEW YORKO AR BOSTONO:
Į Hamburgą $103.50 Į Piliavą $106.50
Į Liepojų ir Memelį $107.
Iš Bostono į New Yorką per Fall River Line

SPECIALIAI KALEDŲ PREZENTAMS!

Jeigu jus jieškot gerų daiktų Kalėdų prezentams, tai ve jie: (1) Roskopf Sistemos Laikrodėlis, sidabruotas, nikeliuotas polišis, stiprus plieninis judėjimas, rodo laiką teisingai, ant 5 metų gvarantuotas. (2) Skoutų Automatiškas žaidimo pištalietas, padarytas iš plieno, juodai finišiuotas, drutai padirbtas. (3) Teleskopas, 3 sekcijų, atrodo kai tikras, išlaukinė tuba padengta imituota skura. (4) Kombinuotas žiuronas, padarytas iš japoniško metalo. Jis yra labai geras ekzaminavimui kvietkų ir mikrobų. Galima žiurėt per jį abiem akim arba viena. Jis taipgi naudingas del medikališko ekzaminavimo kaipo laryngoskopas ar stereoskopas. Jo stiklai yra geri skaitymui. Tai yra ne zaislas, bet tikras instrumentas. (5) Savaimi prisipildanti fontaninė plunksna, gerai padaryta ir laikys ilgai. Šie visi daiktai parsiduos iki Kalėdų tik už $5.98. Užsakant įdėkit 35c. stampomis persiuntimo lėšoms, o už daiktus užmokėsit, kai juos aplaikysit. Rašykit šiandien. (46-48)

MAJESTIC TRADING COMPANY
728 N. Robey st., Dept. A-290, Chicago, Ill.

DRAUGIJU • ATYDAI!
Dirbtuve Vėliavų, Kukardų, visokių Ženklelių, Guzikučių, Antspaudų ir kitokių Draugystėms reikalingų dalykų.
Reikalaudami Katalogo ar Sampalų, pažymėkite ir jusų dr-tės vardą.
STRUPAS CO., 90-92 Ferry St. Newark, N. J.

DIDELIS PASIULYMAS KALĖDOMS TIK UŽ $4.50!

Kad supažindint publiką su musų daiktais, mes nutarėm parduot 5 daiktus pirmiau už $6.98, o dabar tik už $4.50. Tie daiktai yra sekanti:

(1) Geležkelio laikrodis, pasidabruotas, sidabro lukštuose, plieno judėjimas, laiką rodo teisingai, vertėje gali prilygti geriausios rųšies laikrodžiams. (2) Daisy Liquid Pištalietas, padarytas iš plieno, mėlynai finišiuotas, panašus į automatiška pištalietą. (3) Geriausia Vokiška britva, kurios tikra kaina yra $3.50. (4) Vyriškas žiedas, 14 karato auksu dengtas, su gražiu akmenėliu, atrodo kai auksinis. (5) Kišeninė gyvatė, kuri, paspaudus dangtuką, iššoka iš triubelės ir nulekia apie pusę bloko. Atrodo kai tikra gyvatė ir lengva su ja pridaryt juokų. Prisiųsk 35c. štampomis padengimui persiuntimo lėšų, o likusius užmokėsi, kai daiktus aplaikysi savo namuose. Šis pasiulymas tik ant 14 dienų. Rašyk dabar. (47)

MAJESTIC TRADING CO.
728 N. ROBEY STREET, Dept. G-190, CHICAGO, ILL.

ADVOKATAS
H. G. McDOWELL
VEDA VISOKIAS BYLAS VISUOSE TEISMUOSE. RODĄ DUODA VISIEMS DYKAI.
KREIPKITĖS PPATIŠKAI ARBA LAIŠKU (-)
H. G. McDOWELL
80 WALL ST., Room 617,
NEW YORK, N. Y.

LINKSMA NAUJIENA!

Skaityk šią naujieną,
Ji daug laimės neša —
Del Jusų sveikatos
Salutaras ligas peša.

KĄ-TIK PAGERINTAS - SUSTIPRINTAS IR PRAPLATINTAS SAVO BUDAIS DELEI DAUGELIO ĮVAIRIŲ LIGŲ IŠĖJO SALUTARAS BITTERIS IŠ MUSŲ CHEMIŠKOS LABORATORIJOS. KURIE DŽIAUGĖSI SALUTARO BITTERIO GERUMU, DABAR GALĖS PASIGERĖTI, NES YRA DAUG GERIAU PATVARKYTAS ATATINKAMOMS LIGOMS.

Taipgi ėsame pasirengę išpildyt visus norus bei užsakymus į trumpą laiką.

Reikalaukite aptiekose, o jeigu negausite, tai neimkite kitokio, bet reikalaukite tiesiog iš musų.

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO., DEPT. 18,
1707 So. Halsted st., Chicago, Ill.

HOLLAND AMERICA LINE
Geriausias ir tiesiausias susinešimas per vandenį su LIETUVA.
Laivai iš Rotterdamo nuveža pasažierius tiesiai į PILIAVĄ.
Laivai išplauks iš New Yorko
VOLENDAM Lapkričio 21
NOORDAM Gruodžio 2
ROTTERDAM Gruodžio 9
RYNDAM Gruodžio 23
Musų laivai turi geriausius patogumus trečios klesos pasažieriams.
Užsisakant vietą kreipkitės prie vietos agentų arba pas
HALLAND AMERICA LINE
89 State St., Boston, Mass.

NORTH GERMAN LLOYD
Dubeltavais Šriubiniais Laivais į
LIETUVĄ
NEW YORK-BREMEN
Laivai išplaukia kas antrą Seredą. Puikiai įtaisyta Trečia Klesa. Puikus uždėti kambariai del 2, 4 ir 6 ypatų.
CHAS. KAUFMAN
192 Washington St., Boston, Mass.

CUNARD
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
per Liverpoolį
Ant naujų, didelių, patogių, greitų, aliejum deginamų laivų:
ANDANIA (naujas) Gruodžio 9, Sausio 11 ir Vasario 19
AUSONIA (naujas) ... Sausio 27
TAIPGI IŠ NEW YORKO
Personaliai vedama ekskursija į LIETUVĄ ir kitas Baltijos valstybes, kas UTARNINKAS, ant vieno iš trijų didžiausių jurių milžinų, su persėdimu tiesiai nuo laivo ant laivo Southamptone
MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA
Pasiekiant LIETUVĄ į 9 dienas.
Delei informacijų kreipkitės prie artimiausių agentų arba prie
THE CUNARD STEAM SHIP COMPANY LIMITED
126 State st., Boston, Mass.

SVEDIJOS AMERIKOS LINIJA
Į LIETUVĄ
Greitas pasažierinis kelias nuo NEW YORKO IKI LIEPOJAUS per Gothenburgą, Švediją. Pasažieriai bus transferuoti ant jurių tiesiai į LIEPOJŲ
S. S. STOCKHOLM
Lapkričio 25
S. S. DROTTNINGHOLM
Gruodžio 9, Sausio 13.
Trečios klesos kainos:
Į HAMBURGĄ ——— $103.50;
Į DANZIGĄ ir PILIAVĄ $106.50
Į LIEPOJŲ ir KLAIPĖDĄ — $107
Su damokėjimu $5.00 taksų.
Trečios klesos pasažieriai turi kabinus tiktai su 2—4 lovukėm.
Nereikia Švedijos pasporto vizos.
Kreipkitės prie Vietinių Agentų ar
SWEDISH AMERICAN LINE,
21-24 State Street, New York City.

LAIVAKORTES
Į LIETUVĄ PARDUODAM VISOM LINIJOMIS. VISKĄ APRUPINAM PRADEDANT IŠGAVIMU PASPORTO IKI PASODINIMO ANT LAIVO.
PINIČUS
SIUNČIAM LIETUVON GVARANTUODAMI, PARTRAUKIAM GIMINES IŠ LIETUVOS. NOTARIALIŠKA KANCELIARIJA.
JEI NORI TURĖT PUIKŲ PATARNAVIMĄ KREIPKITĖS Į
LITHUANIAN TRAVEL BUREAU INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU
136 East 42nd St., NEW YORK, N. Y.

UNITED-AMERICAN-LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG-AMERICAN LINE

Tarp New Yorko ir Hamburgo
Trumpas susisiekimas su visais portais Centralinės Europos.
LAIVAI IŠPLAUKIA KAS KETVERGAS
nuo Piero 86, North River, pėda nuo 46 st., laike pietų.
Kambariai su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivų. Dideli valgymui kambariai, salionai ir puikus dekai 3-čios klesos pasažieriams.
Laivai "Hansa", "Bayern", "Wuerttemberg" ir "Mount Clay" turi kelis specialius kambarius.
Pradedant su kovo mėnesiu, 1923 metų, du trijų šriubų laivai, Resolute ir Reliance, kurie veža pirmos, antros ir trečios klesų pasažierius, išplauks kas antras Utarninkas.
Užsisakydami kreipkitės prie musų autorizuotų agentų.
JULIUS ROTTENBERG, 260 Hanover st., Boston, Mass.

PINIGUS PERSIUNČIAME Į VISAS DALIS LIETUVOS IR LENKIJOS
Išmokami buna labai greitai.
Mes parduodam Laivakortes ant visų geriausių linijų.
LAIVAKORČIŲ KAINOS:
Į Kauną iš Bostono ar New Yorko $105.15. Karės taksų $5.
Musų atstovai išvažiuoja į Lietuvą bėgiu kelių savaičių. Jie gali suteikti Jums visokių informacijų ir galės pasikalbėti su Jusų draugais nuvažiavę. Siunčiami per mus pinigai bus po ypatiška jų priežiura. Ateikit ir pasikalbėkit su jais ypatiškai.
JULIUS ROTTENBERG, Inc.
260 HANOVER ST., BOSTON, MASS.

Kas girdėti Lietuvoj.

(Iš Lietuvos laikraščių)

Kaip su Lietuvos de jure.

Dar liepos mėnesy didžiųjų valstybių — Anglijos, Francuzijos, Italijos ir Japonijos — pasiuntinių Taryba (Ambasadorių Konferencija), kuri prižiuri Versalės taikos sutarties vykdymą, nutarė pripažinti Lietuvą de jure, jeigu Lietuva sutiks sutarptautinti (internacionalizuoti) Nemuną. Apie tai jau buvo rašyta. Musų vyriausybė davė Ambasadorių Konferencijai atsakymą, kad ji sutinkanti su ta sąlyga, bet tik tada galėsianti Nemunu leisti kitų valstybių laivams važinėti, kada su Lenkija bus padaryta taika. Žinoma, kitaip ir buti negali. Negali Lietuva leisti lenkams Nemunu naudotis, kol jie laiko užgrobę trečdalį Lietuvos žemių.

Šiomis dienomis Ambasadorių Konferencija svarstė Lietuvos vyriausybės atsakymą. Ji tą atsakymą rado neganėtinai aiškiu ir nutarė prašyti paaiškinimų. Kokius Ambasadoriai rado tame atsakyme neaiškumus, mums dar nėra žinoma. Mums rodos, kad atsakymas buvo gana aiškus: negali Lietuva leisti nauditis Nemunu savo priešams!

Apžiurėjo neitralinę juostą.

Kaip žinoma, Tautų Sąjunga buvo pasiuntusi savo atstovą p. Saurą ištirti padėtį neitralinėj juostoj. P. Saura su savo sekretorium Lasič pavažinėjo kiek po neitralinę juostą, pasiklausinėjo žmonių apie daromas jiems skriaudas, užsirašė ir išvažiavo vėl į Ženevą, kur padarys pranešimą Tautų Sąjungos Tarybai.

Užfrontės kai kurių valsčių gyventojai buvo atsiuntę į Kauną savo atstovus su skundais prieš lenkus ir prašė, kad musų vyriausybė imtųs priemonių apsaugoti juos nuo lenkų persekiojimų.

Mes gavome žinių, kad lenkai po tuos valsčius veziojo Tautų Sąjungos atstovus, statydami jiems iš anksto lenkų paruoštus liudininkus, kurie turėjo liudyti apie gyventojų nusiskudimų melagingumą. T. S. atstovus nuolat lydėjo apsupę lenkų valdžios agentai. Taigi galima manyt, kad tie atstovai gavo prisirinkti žinių daugiausiai iš lenkų agentų. Todel labai reikia paabejoti, ar Tautų Sąjungos siustoji komisija bus tikrai išaiškinusi tikrą dalykų padėtį ir ar susilauks lenkų sauvaliavimas sudraudimo iš T. S. Tarybos pusės.

Gaisrai.

Pastaromis dienomis Šaukėnų (Šiaulių apskr.) valsčiuje gaisrai padarė žmonėms didelių nuostolių.

Krikilių kaime sudegė keli trobesiai; nuostoliai siekia iki 1,210,000 auksų.

Kitoje vietoje, pamiškėje sudegė daržinė su pašaru. Didelis gaisras buvo taip pat Varputėnų dvare, kur sudegė daržinė su dobilais, šienu ir nekultais rugiais. Nuostolių iki 1,450,600 auksų. Gaisrų priežastys nežinomos. Ypač pažymėtina, kad to paties dvaro pernai sudegė dideli šieno žagai; gaisro priežastis nebuvo susekta.

Nelaimingas atsitikimas.

Augustaičiuose, Papilio valsč. (Šiaulių apskr.), malune paleistos vos iškaltos girnos sprogo ir nukirto koją pačiam maluninkui Dovidui Pinkui; vienas pašalietis lengvai sužeistas.

Vilkai.

Zaprutiškių kaime, Biržų apskr., vilkas įlindęs į vieno ukininko tvartą, naktį išpiovė 10 avių.

Grįžo 1863 metų tremtiniai.

Spalių 13 d. į tremtinių karantiną Abeliuose atvyko 1863 m. ištremti iš Lietuvos į Rusiją už priklausymą prie maištininkų lenkmetyje piliečiai, iš kurių yra 525 lietuviai ir 12 žydų.

Del nežmoniško kainų kėlimo.

Gautomis Finansų Ministerijos žiniomis, sulaikyti nežmoniškam kainų kėlimui, įvyko pasitarimas. Nutarta imtis griežtų priemonių, kurios turės buti vykdomos per Karo Komendantus. Bus išleista privalomas įsakymas del kainų nustatymo litais. Tam tikra specialistų komisija seks kainų kėlimą, ir kaltininkai bus baudžiami pritaikinant visą eilę bausmių iki krautuvių uždarymo, o jų savninkai išsiunčiami iš Kauno.

Naujas L.Š.S. viršininkas.

Į atsisakiusio nuo Lietuvos Šaulių Sąjungos viršininko pareigų p. V. Putvinskio vietą, valdybos nutarimu paskirtas kap. Pranas Klimaitis.

Pasikorė.

Patošių kaimo (Plokščių valsč.) gyventojas Grybas buvo labai nusiminęs: jo kumelė pastipo, o kitos nusipirkti neįstengė. Reikėjo statyti nauja trioba, bet su girininku susipykęs, Grybas naujai triobai statyti medžių negavo. Vieną dieną žmona jį rado girioje pasikorusį.

Kiaulių liga.

Užkirčių ir Ožkasvilių kaimuose (Mariampolės apskričio) pasirodė kiaulių liga, kuria apsirgusiosios kiaulės greitai gaišta. Ligos pažymiai: išgaišęs gyvulys greitai pajuoduoja. Apielinkės gyventojai bijosi, kad toji liga neišsiplėstų.

Lenkų "rekvizicijos".

Į Musteiką, Kobelių par., rugsėjo 29 d. atvykę 10 lenkų žandarų, reikalavo medaus. Kaimiečiai aiškinosi neturį. Sutikę gatvėje Joną Balevičių mušė, kad pasakytų kas turi medaus. Šis teisinosi nežinąs. Jį nusivarė pas seniuną prie vyresniojo. Tas suėmęs išvežė į Marcinkonis. Iki šiol jis dar tebelaikomas kalėjime.

Lenkų partizanų darbai.

Spalių 7 d., apie 5 val. ryto, apie 50 lenkų partizanų plėšiko Stabingio vedami, užpuolė Guronių sodžių Leipalingio valsč. ir užmušė 3 milicininkus. Be to, 2 milicininkai dingo be žinios, o vieno rasta tik sušaudyta kepurė. Saltono pirkioje mesta bomba; sužeista pil. Saltonienė. Sodžiuje labai apiplėšė pil. Vaikšnorą, kuriam beveik nieko nepaliko. Užmuštas pil. Visockas.

Iš apielinkės sodžių bėga žmonės.

Gižai, Vilkaviškio apskr. **Vagys.** Pastaruoju metu Gižų apielinkėje pradėjo siausti vagys. Naktį į rugsėjo 21 d., Baltrakio kaime, Šunskų valsč., pas pil. Murašką nežinomi vagys išplėšė klėties stogą, pavogė 3 išdirbtas odas ir daug drabužių. Kol kas vagys nesusekti.

Naktį į rugsėjo 28 d. Gižų kaime pas pil. Kačiulį nežinomi vagys bandė išgriauti jau papuvusius arklidės sienojus ir pavogti ten esancius arklius, bet šeimininko miegota kluone ir pajusta piktadarių bildėsis. Išbėgus šeimininkui kieman ir paklausus — kas čia, — vagys susėdo į vežimą ir nuvažiavo Mariampolės link.

Tuo pačiu metu iš rugsėjo 28 į 29 d. naktį Rudos kaime pas pil. J. Barilą nežinomi vagys išardė sandėlio pamatus ir pavogė bemaž naują dviratį, kurio vertė seka į 30.000 auks.

Joniškis, Šiaulių apskr. **Bausmė už svetimas nuodėmes.** Miškams perėjus valdžios nuosavybėn, 1921 m. Joniškin buvo atkeltas girininkas Senkevičius. Jisai sutiko duoti ukininkams medžiagos ir be varžytinių. Ukininkas gaudavo nuo girininko raštelį, kur buvo nurodoma, kiek kelmų leista iškirsti. Dauguma turėjo įmokėti girininkui "kaucijos" nuo 2 ligi 5 tukstančių auksinų.

Kadangi žiemos kelias jau baigėsi, tai gavusiems medžiagų girininkas leido išvežti iš miško viršunes ir antrininkus rąstus, liepdamas palikti prie kelmo tiktai drutgalius, kad but galima paskiau išmatuoti ir įkainuoti kelmą. Bet kokių buvo dyvų, kada vieną dieną ukininkai rado ten, kur pono girininko buta, tik keletą senų apikaklių, o patsai girininkas, pasirodo, pasprukęs užsienin su visomis "kaucijomis", nei neatsisveikinęs su jų savininkais. Toliau teko sužinoti, kad sykiu su juo išsekė ir valdiškų pinigų apie 100 tukstančių (rodosi rublių). Žiurisi piliečiai vienas kitam į akis ir nežino ką daryti. Norėtųsi vežti iš miško ir likusius drutgalius, bet nauji miškų ponai nebeleidžia ir už išvežtus nebepriima pinigų. Po ilgo tardymo, kiekvienam tokiu budu pirkusiam Miškų urėdija uždėjo pabaudos, o jų, kaip parvežtus, taip ir neparvežtus rąstus parduoda iš varžytinių, kurios buvo paskelbtos rugsėjo 25 dienai š.m. Beto dar minėtiems piliečiams buvo paskelbta per valsčiaus Valdybą, kad jie niekuomet miško nei už pinigus negausią. Bet kiek čia kalti žmonės, sunku išaiškinti, nes mišką jie pirko iš valdžios agento.

Nukentėjo tokiu budu apie 100 ukininkų. Ir kitur, girdėt, esama tokių girių ponų, kurie net lietuviškai nesuprasdami, gali panašių sposų iškrėsti.

M. Rimantas.

Meteliai, Alytaus apskr. **Dvarui talkon.** Čia Metelių Moniškienės dvaro daug neišdirbtos žemės. Aną sekmadienį Metelių klebonas ėmė ragint žmones, kad sumetę po dieną kitą imtų ir išdirbtų senu papročiu dvarininkės laukus.

Žmonės labai pasipiktinę, kad kunigai čia neva kalba apie dvarų dalinimą, o čia vėl varo dvarininkams laukų dirbt. Sako, dabar dar prašo gražumu, o kai gaus valią, tai ir prievarta varys.

Matyt, žmonės jaučia, kad klebonai žemės klausimu netoli nuo dvarininkų bėga.

S—m.

Smulkios žinelės.

Už melagingų žinių skleidimą Kauno komendanto įsakymu uždarytas 1 mėnesiui žydų laikraštis "Nais".

Už dirbtiną kainų kėlimą komendanto įsakymu Kauno š.m. spalių 10 ir 11 dienomis uždaryta 19 krautuvių 1 mėnesiui; du krautuvininkai ištremti vienam mėnesiui iš Kauno ir apskrities. Kainos tuojau tapo žymiai papigintos.

Tautų Sąjungos Tarybos kimsaras Saura ir jo sekretorius Lasič, pasiųstas ištirti lietuvių-lenkų neitralinės zonos padėtį, baigė savo uždavinį ir išvyko spalių 12 d. Ženevon, kur teiks T. S. Tarybai pranešimą.

Kelios Klaipėdos vokiečių prekybos įstaigos rugsėjo 30 d. kreipėsi į Klaipėdos krašto komisarą, prašydamos uždaryti visas lietuvių įstaigas, ypač Lietuvių Banką, kad sutrukdžius tuo lietuvių veikimą Maž. Lietuvoj.

EXTRA! EXTRA!

Žemiau negu fabriko kaina, 6 barberiški daiktai, kaina $3.95. Tai yra labai pigiai, nes šie daiktai mažiausia yra verti $9.00. Tik pamislyk ką gauni. Gerą barberišką britvą, Gvarantuotą barberišką mašinukę. Barberiškas žirkliukes. Šukas. Gerą diržą ir gerą šepetuką. Šie visi daiktai yra gero padirbimo ir kiekvienas bus jais užganėdintas. Vien barberiška mašinukė yra verta tiek, kiek mes prašome už visus daiktus. Tokia žema kaina mes parduosime šiuos daiktus tik per trumpą laiką, ir jeigu jųs norite pasinaudoti šiuo pasiulymu, tai prisiųskite 20c. del persiuntimo ir $3.95 užmokėsite, kai daiktus aplaikysite. Gvarantuojame užsiganėdinimą arba grąžiname pinigus. Rašykit tuojaus, nelaukit nei valandos. (49)

PRACTICAL SALES COMPANY
1219 North Irving Ave., Dept. 402,
CHICAGO, ILL.

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš tavo sielvarto! Tačiau geras draugas patars naudoti

Ruffles

pleiskanų mirtinąjį priešą.

Suviligirkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgančiais.

Kaina 65c. aptiekose, arba prisiųskite 75c. tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

KYLA IŠGYDOMA.
Stuarto Plapao Paduškaitė.

Jųs galite mesti šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyti nuo Pylos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėjus nenusenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprenžinų neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe. Gauta aukso medalius. Mes prisiųsime ką sakome, atsiųsinie jums išmėginimui visai DYKAI. (?)

PLAPAO LABORATORIES
3058 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

NAUJOS PLUNKSNŲ LOVOS

Prirengk jas dabar šaltam orui. Rašyk dabar reikalaudamas Dykai Didelės Nupiginimų Knygos ant naujų sanitarių Plunksnų Lovų, Paduškų ir Plunksnų. Musų dirbtuvės kainos yra labai žemos. Desimts dienų išbandymui ir mes užmokam už expresą. Kostumeriai užganėdinami visur. Pasiųsk atvirutę šiandien reikalaudamas dykai knygos ir sampalų plunksnų (53)

American Feather & Pillow Co.
Desk F 12, Nashville, Tenn.

PAIN-EXPELLERIS
JUMS PAGELBES!

Knomet šaukiamasi Pain-Expellerio pagalbos, Skausmas greitai apgalima ir nesmagumai —pranyksta. Su pirmu žnyptelėjimu reumatiško skausmo, nervus kratančios neuralgijos, kankinančio ir riečiančio į kruvą strėnų dieglio, tuojaus nusipirkite šito galingo ir patikėtino šeimyninio linimento ir juomi ištrinkite skaudamas vietas. Tikrasis Pain-Expelleris turi mėsų INKARO valsbaženklį. Visi kiti yra pamėgzdžiojimais. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš

F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

DYKAI ROMATIZMU SERGANTIEMS

Mes turime naują metodą gydymui romatizmo, kurią mes pasiųsime į namus kiekvieno šio laikraščio skaitytojo, kuris tik pareikalaus. Jeigu jųs turit skaudėjimą jusų muskuluose arba sąnariuose, jeigu jųs kenčiat skausmą oro permainose, štai proga išbandyt naują metodą, kurį atsieina pigiai ir kuri pagelbėjo šimtams. Jeigu jusų liga yra ir chroniška ir užsisenėjusi ir jokios gyduolės jums negelbėjo, mes patariam išbandyt šią metodą, kurią mes pasiunčiam DYKAI išbandymui.

DYKAI MUSŲ LĖŠOMIS.

Mes neprašom nuo jusų jokių pinigų, tik prisiųskit savo adresą. Mes išsiųsime jums apmokėta pašta DYKAI IŠBANDYMUI musų metodą. Šimtams šita metoda pagelbėjo, pagelbės ji ir jums. Nepraleiskit geros progos pasinaudoti. Rašykit šiandien, jeigu jus kenčiat nuo romatizmo.

PLEASANT METHOD CO.
Dept. X-4
3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

PASEKMINGA MOTERŲ VAGINALĖ PLOVEJA $1.95.

Tai yra plovėja, kuria užsiganėdina tukstančiai moterų ir rekomenduoja jas kitoms. Ji aprupinta apvalia paipuke, minkšta gumine kepuruke ir kitokiais reikalingumais. Telpa į ją 8 uncijos vandens. Padaryta iš raudono gumo, garantuota kad ilgai laikys. Šmirkštynė prie jos taip įtaisyta, kad pasiekia viduriuose visas reikalingas vietas ir jas gerai išplauja. Prisiųsk savo vardą ir pilną adresą kartu su $1.95 ir mes ją prisiųsime. 15c. už persiuntimą. Mes taipgi užlaikom visą eilę daktariškų instrumentų. (44-46)

FISHLEIGH & CO.
924 Robbs Bldg., Dept. 924,
Chicago, Ill.

VYRŲ IR MOTERŲ ATYDAI!

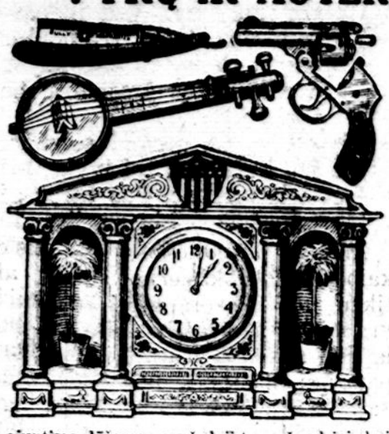

Štai puiki proga gauti gerus daiktus Kalėdų presentams už olselio kainą. (1) Stalo laikrodis, artistiskai išpiaustytas, gali padabinti namus net ir turtingų žmonių. Viršuj jo graži amerikoniška vėliava, iš šonų palmų lapai. Jo viduriai yra pargabenti iš Vokietijos, padirbti iš gero plieno ir gvarantuoti ant 5 metų. Jo apkrasčiai pauksuoti. (2) Atidaromas pištalietas, stipriai padirbtas ir gražiai finišiuotas. (3) Importuota iš Vokietijos britva, kurios vertė yra mažiausia $3.00. (4) Žaislas Banjo, puikus muzikalis instrumentas. Lengva ant jo grajit kiekvienam. Šitie 4 daiktai parsiduoda fabrikos kaina tik už $4.98 iki kalėdų. Prisiųsk 50c. stampomis persiuntimo lėšoms, o už daiktus užmokėsi, kai juos aplaikysi. Užsiganėdinimą gvarantuojam. (47)

MAJESTIC TRADING COMPANY
728 N. Robey st., Dept. C-330, Chicago, Ill.

$15.00 Vertės 9 Daiktai už $4.98!

Buk pats sau barberys. Pirkdamas šį barberišką setą sutaupysi $30.00 kas metas ant skutimosi ir plaukų kirpimo. 1. Importuota britva, padirbta Vokietijoj, puikiai išdabinta. 2. Plaukams kirpti mašiniukė gero plieno, garantuota ant penkių metų. 3. Barberskos žirklės. 4. Britvai diržas. 5. Išsmuilavimui šepetukas. 6. Plaukams šepetukas. 7. Dantims šepetukas. 8. Plaukams šukos. 9. Antiseptiška gyduolė sustabdymui kraujo ir apsaugojimui nuo užnuodijimo. Tik mašiniukė ir britva parsiduoda už $6.00. Bet tie, ką užsisakys ant syk, gaus visą setą vertės 15 dolerių tik už $4.98. Prisiųsk 35c. štampomis persiuntimui daiktų, o likusius pinigus užmokėsi, kai daiktus aplaikysi. Jeigu nebusi užganėdintas, sugrąžinsim visus pinigus.

BARBER SUPPLY COMPANY
730 N. Robey st., Dept. E.—100, CHICAGO, ILL.

TIK PER TRUMPĄ LAIKĄ DIDELIS IŠPARDAVIMAS SETAS 4 NAUDINGŲ IR BRANGIŲ DAIKTŲ TIK UŽ $5.98.
Paprastu laiku mes juos parduodam už du syk didesnę kainą

Tik per trumpą laiką jųs turit puikią progą nusipirkti puse kainos šiuos puikius daiktus. Štai priežastis, kodel mes galim taip pigiai juos parduot. Mes aplaikėm daugybę Garsių Vokietijos Gegutės Laikrodžių ir Oro Stubelių pagal seną kainą, pirm negu naujas tarifas įėjo į galę ir todel galime parduot juos pigiai, kol tik jie išsibaigs. Todel užsisakykite tuojaus. Setas susideda iš: (1) Puikus Juodo Miško Gegutės Laikrodis, didumo 7½x11, padarytas iš brangmedžio ir rankomis išpiaustytos. Jo ėjimas nureguliuotas puikiai. Gegutė išbėgus per mažas dureles išsaukia valandas ir pusvalandžius. Visas laikrodis yra puikus ornamentas stuboj. (2) Tikra importuota Oro Stubelė, kuri nusako orą per 24 valandas iškalno. Labai gražus modelis, puikiai subudavota iš brangmedžio, gražiai išpiaustyta. Termometras pridėtas su Fahrenheit skėlomis. (3) Garsi siuvimo adata, tai yra vienas iš parankiausių daiktų, kokį tik galite turėti savo stuboj arba barnėj. Yra praktiškiausia taisymui pakinkų, čeverykų, karpetų ir kitokių storų daiktų. Graži medinė likeriuota rankenukė. (4) Galvai šukos ir kartu garbiniuotojas. Gali sugarbiniuoti plaukus kartu juos šukuodamas. Šitie daiktai negali but parduoti atskirai tokia žema kaina. Prisiųsk mums savo vardą ir adresą su 50c. del persiuntimo lėšų, o už daiktus užmokėsi $5.98, kai juos aplaikysi. Užsiganėdinimas gvarantuotas arba pinigai bus sugrąžinti. Rašyk šiandien. (48)

UNION SALES COMPANY
15 So. Desplaines St., Dept. 842, Chicago, Ill.

$40.00 VERTĖS TIK UŽ $9.75

PASINAUDOK PROGA MUSŲ DIDELIO IŠPARDAVIMO

Mes norime, kad kiekvienas skaitytojas pasinaudotų proga šio didelio išpardavimo. Kiekvienas skaitytojas gali pirkti tik vieną šių daiktų setą. (1) Puikaus išdirbimo laikrodėlį, labai praktiškas darbo žmogui, vartojamas visų mainerių, geležkeliečių ir mekanikų. Padarytas iš "francuziško sidabro", gvarantuotas ant daugelio metų. Apdaras ir mekanizmas labai gerai padaryti, laiką rodo labai teisingai. Kaina $9.00. (2) Revolveris žinomas visame pasaulyje kaipo H & R., Amerikos išdarbio, buvo vartojamas Amerikos oficierių laike karės Francijoj, kaipo geriausias. Šis revolveris padirbtas iš geriausio plieno, mėlynas arba nikeliuotas, 22, 32 ir 38 kalibro. Šauja šešis kartus vienu užtaisymu. Kaina $17.00. (3) Puikus operiškas žiuronas, su gerai pritraukiamais stiklais. Buvo vartojamas Amerikos armijos Francijoj. Kaina $4.00. (4) Puikus pauksuotas žiedas, vertės $2.00. (5) Kišeninis peilis, pauksuotas, kaina $2.00. (6) Pauksuotas retežėlis, kaina $1.75. (7) Pinigams puiki mašnelė, kaina $1.50. (8) Puikus rankovėms guzikai $1.25. Visi šie daiktai yra gvarantuoti ir laike šio didelio išpardavimo mes parduosime juos tik už $9.75. Jųs nerizikuojat nieko. Iškirpkit šį apskelbimą ir prisiųskit mums su jusų adresu ir 45c. stampomis persiuntimui, o $9.75 užmokėsit, kai daiktus aplaikysit savo namuose. Jeigu šiais daiktais nebusit užganėdinti, prisiųskit atgal, o mes sugrąžinsim jums pinigus. Rašyk dabar. (-)

THE WESTERN SALES COMPANY
2136 W. Chicago Ave., Dept. 400, Chicago, Ill.

Lietuviškai - Lenkiška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų žemoms kainoms, tai visada ateikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių naminių vaistų, šaknų nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsisenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strienų, kraujo valimui, nuo uždėfimo plaučių, nuo kosulio ir kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Dielių iš Lietuvos ir įvairių šaknų ir žolių. Mes jums patarnausime kuogeriausiai, pašaukiame geriausius daktarus per telefoną uždyką. Todel jeigu norite gaut gerus vaistus ir sučėdyt pinigus, tad ateikite į APTIEKĄ po numeriu

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

"AUTOMATIŠKAS" REVOLVERIS.

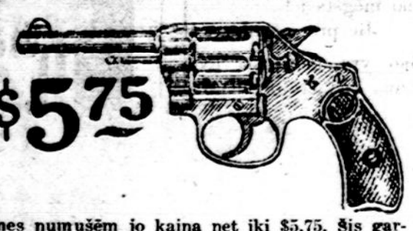

Ar jųs turėjot kada nors geresnę progą nusipirkt tokios aukštos vertės brangų revolverį už tokią žemą kainą, kaip ši

ŠTAI PUIKI PROGA, KURIOS JŲS NEPRIVALOT PRALEIST. Šis garsus "Automatiškas" Revolveris gvarantuotas. Paprasta jo kaina yra $17.00, bet kad suteikus progą kiekvienam jį įsigyt, mes numušėm jo kainą net iki $5.75. Šis garsus revolveris yra padarytas iš geriausio plieno, mėlynas arba nikeliuotas, didumo 22, 32 ir 38 kalibro, šauja šešis kartus vienu užtaisymu. Mes patariam jums užsisakyt jį be jokio atidėliojimo. Iškirpk šį apskelbimą ir prisiųsk su 35c. stampomis persiuntimo lėšoms. Taipgi pažymėk, kokio kalibro nori. O $5.75 užmokėsi, kuomet jį aplaikysi. RAŠYK DABAR. Visi orderiai už Suv. Valstijų rubežių turi but apmokėti iškalno. (-)

WESTERN ARMS CO.
2136 W. Chicago Ave., Dept. G. 3, Chicago, Ill.